"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINĄS KAS
ČETVERGAS
MIESTE
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
In Kanada ir kitose šalis . . . $3.00
APREIKALINGU KAINOS ATSKYRIUM.
Redaktoriaus vardas adresas:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pinigus ir visokius reikalus reikia siųsti šio adresu:
„DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States $2.00
Canada and other Parts . . . $3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienyjimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 36. WILKES-BARRE, PA., 10 D. RUGPIUČIO (AUGUST) 1911 M. Metai III.

ENTERED AS SECOND—CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Dešimtoji Nedelia po Sekminių.

Lekcija. — I. Kor. XII. 2—11. — Broliai Žinote, kad stabmeldžiais buvote, ėjote pas nebylius stabus kaipo vedami buvote. Todėl apreiškiu jums, kad nei vienas Dvasioje Dievas kalbėdamas, nesako prakeikimo Jėzui. Ir niekas negali ištarti, Viešpats Jėzus, negut tiktai per Dvasią Šventąją. Įvairios, tiesa, yra dovanos, bet ta pati Dvasia. Ir įvairus yra tarnavimai, bet tas pats Viešpats. Ir įvairus yra darbai, bet tas pats Dievas, kursai viską daro visuose. O kiekvienam yra duotas apsireiškimas Dvasios naudai. Vienam, tiesa, per Dvasią yra duota kalba išminties, o kitam kalba pažinties pagal tos pačios Dvasios. O kitam tikėjimas toje pačioje Dvasioje: kitam dovana išgydinus toje pačioje Dvasioje. Kitam darymas stebuklų, kitam pranašavimas, kitam permainymas dvasių, kitam tulerybė liežuvių, kitam išguldymas kalbų. O tai vis daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama kiekvienam skyrių pagal noro.

Evangelija. – Luk. XVIII, 9—14. — Anuomet tarė Jėzus nekuriems, kurie patįs savyje tikėjosi esą teisus, o kitus paniekino, tą prilyginimą: Du žmogu užėjo į bažnyčią pasimelsti, vienas jų farizėjus, antras gi muitininkas. Farizėjus stovėdamas taip patsai savyje meldėsi: Dieve, dėkavoju tau, kad neesmi, kaipo kiti žmonės, plėšikai, neteisus, svetimoteriaujantįs, kaipo ir tas muitininkas. Pasnikauju du kartu per nedėlią, duodu dešimtines iš viso, ką turiu. O muitininkas, stovėdamas ištolo, nenorėjo nei akių pakelti į dangų, bet mušėsi į savo krutinę, tardamas: Dieve susimylėk ant manęs nusidėjusio. Sakau jums, išėjo tas nuteisintas į savo namus, nekaip anasai; nes kiekvienas, kursai save išaugština, bus nužemintas; o kas save nužemina, bus išaugštintas.

NUOLANKUMAS.

Šios dienos evangelija mokina krikščionis vienos iš svarbiausiųjų gyvenimo dorybių. Du žmogu atėjo į šventynę melstųs: Farizėjus ir Muitininkas.

Farizėjus, į puikybę išsikėlęs, stoja prieš Dievą ir dėkoja Jam jogei jis nėsąs toks, kaip kiti žmonės, arba [illegible] muitininkas. Pria ros jis pridėjo da viešą artymo panieką, ir iš šventynės grįžo su didesne nuodėme ant savo sielos.

Priešingai muitininkas: atėjo jis su giliu įsitikinimu į savo nevertybę, atsistojo ištolo ir nedrįso akių į dangų pakelti; mušėsi, vien, krutinėn sakydamas: Dieve, susimilk ant manęs nusidėjėlio. Pabaigęs šisai savo maldą, sugrįžo namon išteisintas; nes kiekvienas, kuris save paaugština bus nužemintas, ir kiekvienas, kuris save nužemina bus paaugštintas.

Nuolankumas yra tai dorybė, kurią Išganytojas nuo lat savo mokiniams priminda vo. Ji prigul nuo kuklaus nepasikliovimo savimi; malonios nuomonės apie artymą, ir troškimo jieškoti Dievo garbės, kaipo augščiausio jo viso gero šaltinio. Tat nuolankus krikščionis pripažįsta, jogei visi jojo prigimti ir įgyti talentai, nėra jojo paties, bet Dievo. Pripažįsta gi sau savo dvasios silpnybę, prigimties ištvirkimą, pagei dimų smarkumą, proto tamsumą, valios sugedimą, ir tankius nuopuolius, kurie jį sutinka. Mato savyje vien silpnybę ir vargą. Nuolankus Kristaus mokinys anei jieško, anei trokšta kitų pagarbos: neišsikelia kada jį pagiria ir nenusimina kada jam užpelnyto pagirimo nepripažįsta. Pasilikdamas krikščioniškojo nuolankumo įtekmėje išlaiko budo vienodumą įvairiuose gyvenimo bandymuose ir savo pasielgime neišreiškia nieko išdidaus ar žemo.

Ši dorybė palenkia mus meiliai ir mandagiai apsėsti su žemesniaisiais; ir jei tikrai nuolankiais esame, velysime viršų turėti nusileidimu, nei kaip noru pastatyti ant savo, jei dalyko teisingumas mus neverčia prie to.

Šioje gadynėje, kuomet nedorybė kaip vanduo išsiliejo, ir daugybė ištvirkusiai gyvena, taip kad dėkoti Dievui privalome, jogei nesame tokie, kaip jie; tečiaus sekti puikų farizėjų netinka mums: to, ką turime gera, nepridera mums sau pripažinti, bet Dievo malonei ir gailestingumui. Jei nesame paleistuviais, plėšikais ir neteisingais, tai ačiu sakykime Dievui Dovydo žodžiais: "Ne mums, Viešpatie, ne mums, bet Tavo vardui tebun' garbė". Prisipažinkime, kad patįs iš savęs męs nieko gero neturime: "Ką turi, sako šv. Paulius, ko neapturėjai? O jei apturėjai, kam giriesi, tartum butumai neapturėjęs?" Nuolankumas yra tikro Kristaus mokinio žymė. Jis sako į kiekvieną iš mųs: "Mokykitės nuo Manęs, jog Aš esmi romus ir nuolankios širdies". Tad garbę atiduokimę Dievui, nes iš Jojo ma[illegible] tarkime: "Jei reik man girties, girsiuosi savo silpnybėse". S.

Katalikiškos Žinios.

Kunigų permainos Vilniaus vyskupijoje. Vilniaus šv. Jono bažnyčios kamendorius kun. Navrockis keliamas į Zabludovą klebonu; kun. Lajevskis iš Prozorkų į Labanorą. Zabludovo gi klebonas kun. Puzirevskis, vidaus dalykų ministeriui paliepus, perkeltas yra į Liacką kamendoriumi.

Vilniaus vyskupijos revizija. Rusų laikraštis "Rieč" praneša, kad Vilniaus vyskupijos revizija buvusi iššaukta tuo, kad šioje vyskupijoje pastaruoju laiku dažnai atsikartoją atsivertimai iš stačiatikių į katalikų tikybą. Dėlei to reikalo vidaus dalykų ministerijos rūpesniu buvęs pasiųstas svetimų tikybų departamento valdininkas Lozino-Lozinski, kuriam paliepta esą padaryti vyskupijos kanceliarijos reviziją ir perkratyti visus dabartinio vyskupijos valdytojo pralato Michalkevičiaus susirašinėjimus su Rymu. Dėlei tos tai revizijos esąs jau pašalintas Baltstogės apskričio kunigas Puzirevski už prikalbinėjimus pereiti iš stačiatikių į katalikų tikybą. Tas-pat būsią ir dar su keletu Vilniaus vyskupijos kunigų.

Vilnius. Iš Vilniaus katedros tapo iškeltas kun. Maliukevičius. Jis čia buvo be maž 7 metus ir labai daug pasidarbavo lietuvių labui. Keleiviai ir čionykštieji lietuviai — visi pas jį rasdavo patarimą. Jis buvo taipogi lietuvių kalbos mokytoju Vilniaus katalikiškoje Seminarijoje. Po savo globa laikė Vilniaus tarnaičių lietuvaičių draugiją, kurioje susispietė apie 800 mergaičių. Reikia tikėties, kad Dievas ir toliaus neapleis tų visų, kuriuos savo ranka ganė kun. Maliukevičius, ir jo vieton bus paskirtas lygus jam Bažnyčios ir Tėvynės darbininkas, kursai toliau varys kun. Maliukevičiaus darbą.

Kaunas. 24 birželio J. E. Žemaičių Vyskupas Cirtautas pašventė dijakuosna: Jo ną Audarą, Stanislovą Butrimą ir Norbertą Pakalnį.

Seinų dvas. kat. seminarijon priimta šie metai šie jaunikaičiai: A. Kalicki, J. Navickas, A. Mioduševski, M. Ražaitis, A. Vebeliūnas, J. Lipka, S. Nasauckas, P. Sokolovski, A. Kovalevski, A. Drozd, P. Malinovski, J. Perkovski, S. Trzasko, P. Akelaitis, P. Barčkus, S. Žiedžiais. Dabar jau, rods, paklausys patįs ir kitiems patars.

Birštonas (Vilniaus gb.). Iš panedėlio į utarninką nakčia, t. y. birželio 20—21 d. (s. k.) apvogta Birštono klebonas. Piktadario įlįsta per langą į miegamąjį kambarį ir išnešta auksinis laikrodėlis už 200 rublių, akiniai už 13 rublių ir pinigų makiukas.

Kidoliškiai (Mar. ap.). 1 d. liepos 9 val. ryto sudegė ukininko J. Urbanavičiaus kluonas ir tvartai. Tą naktį gulėjo kluone koks tai nepažįstamas žmogus.

Pilviškiai (Suv. gub.). Birželio 22 (9) dieną įvyko du susirinkimai: parapijos ir skolinimo-taupimo draugijos. Parapijos buvo svarstoma apie naujos bažnyčios statymą. Statyti bažnyčią parapijonįs be ginčų sutiko. Tiktai kilo ginčai, kaip dėti pinigus. Vieni norėjo dėti nuo margo, o kiti nuo dūmo. Bet klebonui paaiškinus kad vyriausybė reikalauja dėti nuo padūmės, visi sutiko.

Antras susirinkimas, butent skolinimo-taupimo draugijos, nutarė: 1) Pajui mokestį sumažinti nuo 2 rub. ligi 1 r. metams. Kas nori, gali užsimokėti ir visus 50 rub. sykiu. 2) Nutarė intaisyti apsidraudimo skyrių, tai yra kas mokėtų į kasą po 1 rub. mėnesiui, tai per 20 metų užaugtų suma 372 rub., mokant po 2 rub. mėn.—744 r. po 5 rub. 1860 rub., o kas norėtų sykiu užsimokėti ant metų po 10 rb., užaugtų mokant per 20 met. 310 r., po 50 rub. užaugtų 1550 rub., galima palei sutartį dėt po kiek norint pinigų ir per kiek norint laiko. Todėl kas nori susitaupyti senatvei, arba surinkti dukterei ar sūnui dalį, tai bus vienas iš lengviausių budų. 3) Nutarė rūpinties sąjunga skol.-taup. kasų Suvalkijoje. Kasų, pritariančių musų sumanymui ir norinčių prigulėti į sąjungą, prašoma atsiliepti. 4) Kadangi indėjikų skaičius perviršija ėmėjus, norintieji gali padėti ligi 500 rub. į kasą be nuošimčių ligi pinigai bus priimti į apyvartą. 5) Taipgi perskaityta atskaita už 5 paskutinius šių metų mėnesius, iš kurios pasirodė, kad bendr. turi 263 narius.

Pilviškių apylinkę galima pavadinti gana apsišvietusia ir susipratusia, nes jau veikia net 7 draugijos, bet darbas jose skiriamas beveik vienoms valdyboms. Pilviškiečiai turi tiktai pradinę mokyklą. Norintieji pamokyti vaikus daugiau, gabena į Marijampolės gimnaziją ir kitur. Ar nevertėtų Pilviškiečiams, kaip tokiame centre, kur susiduria 3 žymiausi Suvalkų [illegible] ap- syti Pilviškiuose išpradžių nors dviklesę mokyklą.

Sasnava (Marijampolės ap.). Sasnavos bažnytkaimis nedidokas, bet verta intaisyti čia pačtos skyrius, nes su korespondencijomis reikia siekti Marijampolę, kas labai neparanku: ateina gerokas pluokštas laikraščių ir laiškų. — Apie Sasnavą, aplinkiniuos kaimuos javai geri, kaip girdėjau, vėliau sėti — nekoki, bet anksčiau sėti — geri. Vasarojas taipgi geras. — Būdamas Sasnavoje per atlaidus pamačiau vieną negerą improtį: po visų pamaldų alučio naikintojai iš Sasnavos, ar kitos parapijos, to nežinau, raičiojo bertainiukus ant kapinyno, kas labai šlykštu žiurint iš šono.

Daujėnai (Panevėžio ap.). Daujėnų bažnyčia stovi ant pakilaus kalnelio gražioje vietoje. Vietinio klebono kn. Baltrušaičio rupesčiu bažnyčia iš vidaus gražiai atnaujinta. Bažnyčioje gieda puikus choras, kurio malonu ir paklausyti.

Čia ypačiai per Sekmines suplaukia daugybė maldininkų, kaipo į stebuklingąją vietą.

Kiekvienas Daujėnų ukininkas prieš Sekmines prisidaro nemažai alaus, o paskum pardavinėja po 20 kap. gorčių. Žinoma, sueina ir suvažiuoja iš visur ir visokių žmonių. Vieni atvinka pasimelsti, o kiti praleidžia laiką prie alaus. Alaus pardavinėjimo pasekmės aiškios: pilna girtų, riksmas, kliksmas, dažnai ir peštynės.

Milioniškė (Trakų aps.). Pas mus šviesa žymiai kįla augštyn. Skaityti ir rašyti mokinasi netik vaikai, bet ir suaugusieji. Viena 17 metų mergina taip užsimanė išmokti skaityti, rašyti, kad nuėjo pas mokančius tarnauti už piemenę. Vasarą ji gano, o žiemą mokinasi. Pavyzdingoji mergelė jau gerai pramoko ir liuosu laiku knygos neišleidžia iš rankų.

"Šaltinis".

Prof. Volterio apsilankymas. Šią vasarą, kaip rašo "Vien.", Peterburgo Mokslo Akademijos narys prof. E. Volteris, betirinėdamas lietuvių kalbą ir budą, žada apsilankyti Vidžiuose, Dūkšte ir Rimšonyse, Kauno gub., paskui pavažiuos Veliuonos apygardon. Vasaros pradžioj prof. Volteris buvo nuvykęs pas Zitielos lietuvius, Slonimo ap., Gardino gubern.

Daugeliškis, Švenčionių apskr. Nors ir buvo "Vilties" No. 55 rašyta apie Daugeliškiečių apšvietimą ir jų reikalus, bet tik apgraibomis. Noriu paminėti apie [illegible] to

Daugeliškio bažnyčia, kad ir medinė, pastatydinta kunkan. Burbos rūpesniu ir darbštumu. Bet šiandien tie maldos namai daugelyje kuo apleisti. Pernai metais bažnyčios grindos buvo šiaip taip sutaisytos, stogas gi kiauras ir lijant vanduo varva vidun. Šventoriaus mūras bemaž ko visai be stogo ir vietomis sutrūkęs. Didieji šventoriaus vartai apiplyšę, net gėda pažiūrėti. Tiltas po stačiąja lipyne sulūžęs; per jį einant baisu, kad kojų neišsisuktum. Bažnyčios sienos iš oro ir iš vidaus apšutusios, net koktu pasižiūrėti.

Kad kun. Burbai išvažiavus iš Daugeliškio bažnyčia apleista, tai aišku. Bet už tai bažnyčia dabar, kaip rožėmis ar lelijomis, apsodinta aludėmis, kuriose šventomis dienomis per mišias ar mišparus groja gramofonas prieš atdarą langą, prieš kurį burys daugeliškiečių, atėjusių bažnyčion pasimelsti, pražiopso pamaldas. Sustoję klausosi gramofono žydo [illegible] muose, pastytuose prieš [illegible] čius šventoriaus vartus. J[illegible] se mat yra ir aludė nuramin[illegible] ti daugeliškiečiams.

Tai koks to kampo žmonių apšvietimas! Jų aus[illegible] klusnesnės aludžių gramofonui, negu bažnyčios vargonams.

Į Daugeliškio parapij[illegible] priguli dvi bažnytėlės: Kačergiškio ir Semiškio, kurios taip-pat apleistos. Šventorius neaptvertas, po jį gyvuliai vaikščioja.

Metas daugeliškiečiams pasirūpinti savo parapijos reikalais, naujos bažnyčios pastatymu ir savo apšvietimu. Juk Meleris, 1 numerio aludžių savininkas, nepriims daugeliškiečių na[illegible] baštikų laidoti ir jų vaikų krikštyti į savo naujai statomuosius namus parapijonų gėrimu sudėtaisiais pinigais.

Vargas to kampo žmonelėms, neturintiems kas juos pabudina iš to nelaimingo apsnūdimo ir parodo kelią švieson.

"Saulės" kursus Kaune baigė šiemet 26 mokiniai: Augustinavičiutė Ona, Antanaitis Mykolas, Banaitis Justinas, Bareišis Ignas, Bindokytė Cecilė, Bruškaitė Uršulė, Diržytė Adelė, Dobkevičaitė Jonė, Grigaitytė Matildė, Gudžiunaitė Sofija, Jurkaitė Juzė, Jodikaitė Marė, Kuliunas Alpons, Kurauskaitė, Lukošius Juozas, Lumbys Pulgentas, Paplauskaitė Ona, Petraitytė Ona, Poderys Jonas, [illegible] vilonaitė Antanina, Re[illegible] Kazys, Tekorius Ju[illegible] Telksnevičius Kazys, [illegible] lytė Emilė, Urbonas D[illegible] nikas. Žebrauskaitė O[illegible] baigusių 3 (E[illegible]

...si į aptiekos mokinius, ki... gi 23—į mokytojus.

Vargonininkų kursai. Var...onininkų kursus, šv. Grigaliaus vard. draugijos sureng...us šiemet Kaune, lanko 34 vargonininkai.

Švenčionis. Miestas nutarė paskirti 4 dešimtines žemės steigiamai čia sodininkavimo mokyklai. Už dešimtinę žemės bus imama po 5 rublius per 24 metus. Anot "Šv. List." mokykla toji žada buti atidaryta 1912 metais.

Naujas dienraštis. Vilniuje pradėjo eiti naujas kapeikinis lenkų dienraštis "Wilenski Goniec Poranny". Kaip matyt iš pirmųjų dviejų No.No. "Wil. Gon. Por." ...ėjos buti lenkų pirmeivių organu. Visų pirmiausia nau...ji laikraštis kibo giničuosna su einančiu jau pigiuoju lenkų dienraščiu "Gazeta 2 groszy".

"Vilniaus Spindulys" ...pradėsiąs eiti nuo spalių mėnesio 1 dienos.

Kursai. Prie Vilniaus che...ijos-technikos mokyklos ...a inkurti vadinamieji va...rotiniai kursai suaugusiems. ...10-1911 m. pirmajame pus...metyje tuos kursus lankė: ...rimoštiamąjį skyrių 64 žmo...nės, prekybos skyriuje — ...77, elektrotechnikos — 12; ...antrajame pusmetyje: pri...rimtiamajame skyriuje 41, ...prekybos—9 ir elektrotech...nikos — 10.

"Šviturys". Šiomis dienomis jau pradėta spausdinti ...ilgieji lankai didelio lietu...viškojo metraščio — kalendo...rius 1912 — tiems metams "Šviturys". "Šviturį" re...daguoja, kaip jau buvo ra...šyta, p. Liudas Gira, kuris į ...redakcijos bendradarbius ...pakvietęs žymiausias ...lietuvių raštijos pajėgas. "Šviturį" puoš daugelis i...lustracijų.

Seirveiai. Suv. g. Veive...mokytojų seminariją šie...met baigė 21 žmogus. Pagal ...tautybę skirstėsi šiaip: 17 ...lietuvių, 2 rusų ir 2 vokie...čiai; vienas gi lietuvis dėl li...gos laikys egzaminą rudenį. ...Visiu šiemet bus baigu...si seminariją 22. Istojamie...sieji egzaminai pirman kursan ...prasidės nuo rugpiūčio 7 d. ...(kal.).

Suvalkai. Prieš septynias ...savaites buvo policijos su...ėmė kai-kurie mokiniai Su...valkų privatinės lenkų ko...mercijos mokyklos. Dabar ...mokyklos vyresnybė gavo ...žinią bematant pašalint ...iš tos minėtuosius mo...kinius iš mokyklos.

Matininkų kursai. Liepos ...dienų Rygoje, Dzenio gim...nazijoje, prasidėjo matinin...kų kursai.

Kruonis, Viln. gub. 'Blai...vybės' skyriaus valdybon iš...rinkti žmonės darbštus, tai ...ir mūsų blaivybės sky...rius vis eina pirmyn, geryn. ...Pirmininkas kun. J. Vaite...kūnas, sekretorius vargon. ...J. Mažylius, iždininkas ...Aleksandras Lapinskas. Su...sirinkimai daromi kas mė...nesį. Kasoje pinigų yra 200 ...rb. Nutarta atidaryti biblio...teką.

...Iš blaivininkų ir bažnyti...nis choras susidaro.

...Rengiama blaivybė ir nuo ...kumpių rūkymo — jau 20 ...šeimynų (vyrų) susirašė.

...Pan. ap. Bir... ...vo ir nepilnamečiai; mat, pas mus prie "Blaivybės" skyriaus yra vaikų, pilna blaivininkų kuopelė; ikišiolei prisirašiusių yra 128 vaikai; jiems daromi skyrium susirinkimai, per kurinos aiškinama alkoholio kenksmingumas ir šiaip jau pasikalbama apie blaivybės naudingumą. Šiuo sykiu buvo bendrai. Dienos tvarka šiokia: pirmiausia rinkimas delegatų Kaunan visuotinajan "Blaivybės" susirinkiman: išrinkta P. Janulaitis ir kun. Krikščiunas. Paskiau buvo paskaitos, skiriamos vaikams, bet tiko ir suaugusiems. A. Žitkevičiutė skaitė: iškur atsiranda alkoholis alūje, E. Janauskaitė skaitė: vanduo ir pienas, kaipo sveikiausi gėrimai, nurodė, kaip kenkia alkoholiniai gėrimai. Pagalios buvo manyta pažaisti, ratu pašokti ar šiaip jau, bet vietinė policija neleido.

Rokiškis, Ežer. apskr. Birželio 26 d. buvo surengtas spektaklis; vaidinta 5 veiksmų drama "Ukanose" Vaidinimas nusisekė neblogai. Artistai savo roles atliko vidutiniškai, o kai-kurie tai ir visai gerai. Paskui vietinio vargonininko vedamas choras padainavo St. Šimkaus sukomponuotų keletą dainelių, dainos žmonėms patiko; nudžiugome pamatę pažangą dainose. Soniau dainos ne kaip nusisekdavo. Nežiurint to, kad tą dieną lijo, publikos tečiau buvo nemažai.

Birštonas, Trakų ap. Birželio 25 d. buvo čia baigusiojo šiemet Peterburgo konservatoriją jauno lietuvio dainininko (kauniškio) p. Babravičiaus koncertas, dalyvaujant dar p-lei Mieržinskaitei (dainavimas) ir p. Visockiui (smuikas). "S. Z. T." rašo apie tą koncertą: "Talentingas dainininkas p. Babravičius turi puikų tenorą ir tobulai valdo savo lankų balsą." Dainavęs Babr. rusiškai, lietuviškai ir lenkiškai. Recenzento nuomone, taip p. Babr., taip p-lė Mieržinskaitė "netolimoje ateityje bus pastatyti eilėje įžymiųjų operos artistų, muzikos žinovai lemią jiedum puikią ateitį". Vakaras puikiai pavykęs taip iš dalies atžvilgio, taip medžiagiškai. Publikos prašomas, p. Babr. sutiko sutaisyti Birštone dar vieną koncertą, liepos 21 dieną.

Alytaus padegėliams. Vyriausybė suteikė Alytaus (Suv. gub.) padegėliams nuolaidus už pervežimą statomosios medžiagos geležinkeliu iš visų stočių rajono Dvinskas — Varšuva — Virbalius — Užnemunio linija iki Alytaus stoties, Vasaros Vakarų geležinkelio. Padegėliai norintieji pasinaudoti ta nuolaida, privalo parodyti paliudijimą iš tam tikro padegėliams pašalpos komiteto Alytūje. Nuolaida galima bus naudoties nuo birželio 23 d. iki gruodžio 30 d. š. m. Išviso galima bus pervežti geležinkeliais papigintu mokesčiu 600 tūkstančių pūdų statomosios medžiagos.

Ragelai, Ežerėnų apskr. Mes, Ragelėnai turim veikėlų ir mylintį žmones klebona (filija) kun. Stakelę; blaivus ir rūpestingas mūsų dvasiškas vadovas žymiai praplatino tarp musų dorą ir blaivybę. Nors čionai "Blaivybės" skyriaus ir nėra dar, vienok kaikurie dažnai girdėdami šį sakyklos ...net iš už kelių mylių; nemalonu tiktai, kad publika vėlinosi, dėlko ir vakaras prasidėjo visa valanda vėliau, nekaip buvo rašyta. Apmokėjus išlaidas, liko dar 190 rub. 23 kap. gryno pelno labdarių draugijos naudai.

Šiauliai. Neseniai čia atidaryta pajininkų bendrovės fabrikas "Birutė" saldainiams dirbti. Visi pajininkai lietuviai, buvusieji sankrovų tarnautojai ir smulkųs sankrovininkai. Po pierėliai saldainiams apdaryti bus puošiami lietuvių eilėmis ir tautinėmis varsomis.

Svetošinas, Suv. gub. "S. Z. T." rašo girdėjęs, kad Svetošino gminos vaitu (viršaičiu) išrinktas p. Jonas Kriaučiunas, žinomas lietuvių laikraštininkas ir visuomenės veikėjas (b. redaktorius "Viln. Žinių" ir "Ryg. Garso").

Reseiniai. Šiomis dienomis Reseinių lenkai gavo leidimą įsteigti dramos dailės skatintojų draugiją Reseiniuose. Draugijon nariais įsirašę, kaip rašo "S. Z. T." daugiau, kaip 100 žmonių, daugiausiai aplinkinių dvarininkų. Draugija galės rengti vaidinimus ne tik Reseiniuose, bet ir kitur.

Pastebėjau musų kunigaikštienės prielankumą vietiniams lietuvių vakarams. Prieš dvejus metus, rengiant Plungėje lietuvių vakarėlį, ji davė visą medžiagą suolams padirbti. Šitam gi vakarėliui irgi davė visa, kas buvo vakarui reikalinga ir žmones. Pati su dviem savo viešniom teikėsi atsilankyti ir buvo iki vakaras pasibaigė. Ant rytojaus atsiuntė už vietas 60 rublių labdarių draugijos naudai.

Reseinių paroda. Iš visų parodos skyrių daugiausia pasižymėjo arklių skyrius. Iš 150 arklių valstiečių arklių buvo 140. Daugiausia tai buvo Belgijos veislės arkliai darbininkai. Pirmą dovaną —sidabro agnasą ir 25 rublius — gavo valstietis Bonevičė už treigį drigontą Belgijos veislės, taipgi sidabro agnasą ir 35 rublius už treigę kumelę. Antrą dovaną — bronzinį agnasą ir 25 rublius gavo valstietis Palabečka už treigį drigontą ir Jarskis už treigę kumelę bronzinį agnasą ir 30 rublių, Iš važinėjamųjų arklių liko apdonavotas pirma dovana dvarininko Przebiševskio iš Plungės ketverių metų anglų veislės arklys. Be to dar sidabro agnasą gavo du Jančausku. Naminių gyvulių skyrius buvo kiek silpnesnis. Vertos paminėti kiaulės vietinės ūkio mokyklos. Išviso dovanų išdalyta 750 rublių pinigais, 16 agnasais ir 15 pagyrimo lakštais. Paroda tęsėsi dvi dieni — birželio 24 ir 25 dieną.

Vilkaviškis, Suv. gub. Bartninkų, Karklinių ir Vaitkabalio gminų įstaigose nuo liepos 1 d. pradėta priimėti įvairųs laiškai ir daryti įvairios pačto operacijos.

Kruopių ir Papilės (Šiaulių apskr.) valsčiuose yra labai išsiplatinęs inprotys daryti lioterijas. Nebetinka laikrodis, reikia leisti lioterijon. Numeriai paprastai parduodami po 10—15 kap., surenkama po 10—15 ir daugiau. Alaus prie maž kiekvienos lioterijos daroma išvieno — pusantro pūro. ...kimų. Žmonių prisirenka po 100—150. Tarpe tų atsiranda daugybė peštukų, kurie ir vaikščioja peilius apsigniaužę. Šeimininkas turi džiaugties, jei lieka jo sveiki langai. Tokias lioterijas rengia ukininkų bernai arba ukininkaičiai. Šeimininkas duoda tik triobą šokimui. Pinigai renkami plačiai po miestelius per atlaidus ir šiaip po kaimus. Kurie mėgs ta pasipešti netingi keliauti ir už dviejų mylių. Neseniai Mažaičiuose per vieną lioteriją, vaikinas iš Žarėnų—Latvelių, smarkiai primušta, net reikė buvo ligonbutin vežti.

Darsuniškis, Trakų aps. Kiek tas žmonių nešvarumas, tamsumas, pridaro jiems eibių! Štai koks atsitikimas buvo Darsuniškio parapijoje. Kondrotų kaime mirė viens žmogus. Žinoma, musų yra paprasta nuprausti velionį. Taip ir čia nuprausė velionį nušluostė balta staltiese. Pasitaikė pasnykų laikas, taip kad reikėjo silkių. Žmonės, nieko blogo nemanydami, sutvėrė tuo jau tan pačian indan silkes plauti, kuriame prausė vielionį, o staltiesę, kuria nušluostė vielonį, užtiesė ant stalo. Velionis buvo sirgęs šiltine ir todėl kas tik valgė silkes, tas turėjo sirgti ir nemažas jų skaičius mirė. Bet negana to, kad patįs susirgo, bet dar ir visą savo šeimyną užkrėtė. Jau šeštas mėnuo, kaip toji liga siaučia Darsuniškių apylinkėje, ir negalima numanyti, kada to ji neprašyta viešnia paliaus kankinusi mus. Kas dabar čia kaltas? Kaltas žmonių nešvarumas, tamsumas, neišauklėjimas, galų-gale patįs esame kalti.

Šiuo perspėju ir visus skaitytojus, kad tarpe musų kaimiečių to neatsitiktų.

"Viltis".

Tauragė (Reseinių aps.). Birželio 19 d. parvežė iš Gaurės parapijos Tauragėn peršautą 12 metų berniuką. Peršovė jį draugas; jo tėvai buvo išėję bažnyčion; šautuvas kabojo ant sienos; jis pasiėmęs šautuvą nuėjo pas savo draugus tokiuos pat piemenis kaip ir jisai pats; juokaudams nustatė šautuvą tiesiai į savo draugą sakydamas: "aš tave nušausiu". Šautuvo buta uždaryto; paspaudęs gaidelį sulyg savo žodžiais peršovė draugui petį. Jei butų pataikęs į galvą ar į krutinę, butų ant vietos nušovęs. Taigi neatsargumas tėvų ir vaikų išdykimas žmonėms baisiai kenkia.

Pasvalys. Pas mus vis liudnos eina žinios. Pasklydo po žmones kalba, jog Klovainių parapijoje atsiradę stebuklingoji gydytoja Barbė. Dvi musų moteri, viena iš Pasvalio miestelio, kita iš kaimos, nuvežė pas tą Barbę du savo liguistu kudikiu. Nuo atvažiavusių moterėlių Barbė pareikalavo pinigų. Pasvalietė davė 10 rbl., o kaimietė kiek mažiau. Po to prasidėjo gydymas. Gydytoja išvirė vaistams įvairių žolių košelę ir uždavė jos sergantiems vaikams. Nuo tokių vaistų vyresnysis vaikas pradėjo klioėdėti, bet atsigavo, o kitas mažesnis staigiai pasimirė. Apie tai tapo pranešta policijai. Tikrieji gydytojai nesusekė, kuo tapo nunuodytas vaikas. Stebuklingą Barbę palicija suėmė ir įkišo kaltojon. Birželio 20 d. tapo ...lis, kurį nunuodijo šundaktarė.

Taip tatai motinų tamsumas ir neišmanymas, burtams tikėjimas varo vaikus iš šio pasaulio be laiko.

Polekėlė (Šiaulėnų filija, Šiaul. ap.). Birželio 12 d. Polekėlėje per Dievo Kuno atlaidus ištiko didelė muštynė. Susimušė Šiaulėnų miesčionįs su polekėliškiais. Per ištisą dieną girtuokliaudami vakarop ėmė bartiesi ir peiliais badyties. Baisiai susipiaustė ir subadė sau rankas. Bet to neužteko. Pradėjo mušties lazdomis ir brunktais, skaldydami kitas kitam kaktas. Malšinti muštynių nebuvo kam, vienas Šiaulėnų urėdninkas neką galėjo padaryti vienas budamas. Girdėties, jog vienas iš tų mušelninkų jau pasimirė.

Tokių tai musų krašte atsiranda žmonių.

"Vien."

Korespondencijos.

HAVERHILL, MASS.

Šis miestelis yra nedidelis. Gyvena jame apie 700 lietuvių. Jie pradėjo čia užsigyventi nuo 1891 m. Dirbtuvių daugiausiai čeverykinių, todėl ir lietuviai daugiausiai siuva čeverykus. Uždarbis pusėtinas, ir darbas mokantiems dirbti čeverykus nevargu gauti. Pašalpinių draugijų čion randasi: Šv. Kazimiero kareivių, šv. Juozapo, Panelės Švenčiausios Neperstojančios Pagelbos, Moterų draugija, Lietuvių Ukėsų, Gedimino Kliubas, S. L. R. K. A. 44 kuopa, S. L. A. 11 kuopa ir Nemuno choras. Lietuviai čia gyvena negeriausiame sutikime, ypač šš. Juozapo ir Kazimiero Draugijos tarp savęs piaunasi, kaip katės vienam maišę.

ATHOL, MASS.

Liepos 30 d. lietuvių salėje p. Bagočius iš So. Bostono laikė prakalbą. Nors tas kalbėtojas jau iš vardo yra žinomas savo plauškimais, bet šį sykį viskas visai kitaip atrodė. Reikia tikėti, kad augant žmogui, auga ir protas drauge su etika. Šiuo kartu p. B. kalbėjo rimtai, ieškodamas vargų priežasties netikusioje šių dienų draugijos tvarkoje, politiškoje sistemoje, o ne religijoje, kaip kad kitais sykiais, budavo, daro. Žmonių buvo apščiai ir visi tapo užganėdinti, išskyrus keletą su skystomis smegenimis, kurie bruzdėjo už durių, paniekindami save žmonių, ypač anglų, akyse. Žinoma, iš girtų nėra ko norėti, kad užsilaikytų ramiai, nes tai ligoniai, kuriems ligonbutis yra reikalingesnis, nekaip prakalbos.

L. S. Starretts Co. 29 liepos sustojo porai savaičių Po to dirbtuvė bus atdara visiems darbininkams. Tai reiškia, jog unija bus atmesta. Kompanija ims bile darbininką, kad ir ne unijonistą. Ligšiol imdavo vien su unijos pritarimu.

Ex-Vabaliukas.

Red. Prierašas. Kitas korespondentas, mums rašo, jog klausytojai užsilaikė ramiai, kol kalbėtojas nepradėjo kalbėti apie Jezų, kurį ...vadino senoms (žydelių) darbininkus, bet tą mokslą, girdi, bažnyčia ir sakykla iškreipusios. Tuomet keli klausytojai pasipiktino ir išėjo iš salės laukan, padarydami truputį trukšmo. Tuomet p. B. susigavęs ir pradėjęs vėl kalbėti apie darbininkų padėjimą. Tai-gi trukšmą, kaip rodosi, kėlė ne girti ligoniai, bet susipratę katalikai, kurių tikybinius jausmus užgavo neatsargus Bostono oratorius.

Girtuokliavimas tarp Athol'io lietuvių nesimažina. Žmoneliai šventomis dienomis vaikščioja po gatves apsvaiginti, lyg kokio negero oro apimti, o naktimis subliauna, kaip kokie gyvuliai, ir dar taip garsiai, kad pabudę iš miego žmonės išsigąsta ir pradeda žiurėti iš langų, ir nedega čia kur namai. Mat pas mus taip yra: svaiginantiems gėrimams žmonės visados turi pinigų, bet kad ateina kolektoriai, rinkdami aukas bažnyčiai, tai girdi atsakymą: neturiu, neišsigadiu, neuždirbu, ir t. t. Kolektoriai vos 30 dol. tesurenka į vieną mėnesį.

MC KEES ROCKS, PA.

23 d. liepos m. čia buvo surengtas lietuviškas vakaras. Vaidinta "Namai pragarai" ir "Degtinė". Choras sutaisytas vietinio vargonininko, susidedąs iš 15 ypatų padainavo keletą dainų. Nemaža salė pilna buvo susirinkusiųjų lietuvių, iš ko galima spresti, kad lietuviai troškta pasilinksminimų savoj gimtoj kalboj. Apgailėstaujamas vienok yra musų tautiečių nemokėjimas užsilaikyti viešuose pasilinksminimuose. Paviršutiniai-gi visai kas kita — moka lietuviai sekti kulturiškesnius žmones, apsirengime, pasidabinime, bet anniptol neseka anų nei užsilaikime nei pasielgime; o ypač dar kuomet jaučiasi esą visi savieji t. y. lietuviai, tuomet kaip kas moka, taip stengiasi pasinaudoti proga. Per tai ramiam klausytojui nemažai atsilieptė toks neramus užsilaikymas ant dirksnių (nervų). Kas gi lytisi atlikimo užduoties artistų-mėgėjų ir jų nuopelnų, žinoma, nelengva spresti. Roles visi mokėjo gerai, vienok atlikimas jų nedarė į klausytojus įspūdžio. "Namai pragarai" vaidinta nenuoseklial—nuobodžiai. Mėgėjai lošė neperstėmę ir neisigilinę į savo roles, taigi toli... ne naturiškai. Kur kas geriau buvo vaidintas vaizdelis "Degtinė".

Choras, kad ir nedidelis, bet susidedąs iš gerų balsų, dainavo lygiais ir mišriais balsais. Geriausiai padainuota mišriais balsais paskutinė daina "Girioj". Blogiausiai-gi dainuota "Kur bėga Šešupė". Meliodija panaši buvo į komp. p. M. Petrausko, bet, kaip meliodija, taip ir harmonizacija visai sudarkyta. Tenorai visą laiką, apart unisono, šaukė disonansu, taip kad galop ir soprano pradėjo augščiau tikrojo tono dainuoti. "Loja šunes" garm. p. Naujalio taip jau padainuota ne puikiai. Vienas dalykas — tai dainuota per greitai; antras — dirigentas, neatjautė, mokydamas, kad antroji dalis "Mergelė..." — reikalauja permainos ir nepastebėjo, kad bosai netaria žodžių kartu su kitais. Ant galo ...dar tenorai nei sykio ne...giedo...

"Kur banguoja Nemunėlis" gurm. p. Naujalio, taip jau padainuota be jausmo; matomai neatkreipta atidos "crescendo" ir "diminendo". Tenorų mažai buvo girdėti. Kitos dainos padainuotos lygiais balsais vidutiniškai.

Ant galo reikia pridurti, kad visos dainos kur kas butų geriaus skambėjusios, jei gu vietoj palydavimo ant piano, butų chorvedys pats dainavęs arba nors dirigavęs. Pianas laike šių dainų, sutaisytų be palydavimo bile kokios nors muzikos, yra visai nereikalingas.

Abelnai iš plojimo delnų matoma, kad publika vakarėlių buvo pilnai užganėdinta. Taigi geistina, kad mėgėjų kuopelė artimoj ateityj suteiktų mums daugiau tokių; o prie gerų norų ir nepailstančio triuso, be abejonės, kad sekantis bus atliktas žymiu pažangumu.

Tėvynės Mylėtojas.

WAUKEGAN, ILL.

(**Nuo Redakcijos.** Skaitytojai be abejo dovanos korespondentui kai-kuriuos šiurkštumus ir aštrumus).

Šitas miestelis yra atstu 32 myli nuo Chicagos; randasi labai puikioje vietoje — ant ežero kranto, kalnuotoje apylinkėje. Gyventojų čia išviso yra apie 17 tukstančių, susidedančių iš anglų, vokiečių, lietuvių, slavonų, švedų ir lenkų. Kaip visi, taip ir lietuviai, turi savo bažnyčią su vietiniu klebonu kun. Krušu ir savo mokyklą. Šita parapija yra įkurta keliolika metų atgal, bet klebonaujant neatsakantiems kunigams, ypatingai kun. Staškevyčiui, sulenkėjusiam, parapija buvo taip nukarusi, kaip dvasiškame, taip ir medžiagiškame dalyke, kad sulyginus su šių dienų stoviu, skirtumas yra, rodosi, stebėtinas. Čia privedu skirtumą. Ir taip, užėmus kun. Staškevičiaus vietą kun. M. Krušui, neužilgo nuo jo ukė 40 valandų atlaidų. Kun. Krušas, susiprašė kunigų, idant jam pributų su pagelba aprupinti dvasiškus reikalus žmonių, tikėdamas, kad pats negalėsiąs vienas apsieiti. Bet, sulaukus švenčių, ką-gi pamatė? O-gi į bažnyčia atėjo apie penkios dešimts ypatų o prie išpažinties trįs! Manysite gal, kad mažai žmonių priguli prie parapijos? Tiesa, ne per daug, bet vis gi yra apie trįs tūkst. ypatų. Sulaukus gi antrų metų 40 val. atlaidų jau vietos nebeužtenka bažnyčioje. Tai vienas skirtumas. Antras gi, tai šitas. Klebonaujant kun. Staškev. girtuoklybė, paleistuvavimas, lenkybė ir **bedievybė** jau buvo pasiekusios gerą laipsnį, taip kad butų taip klebonauta dar porą metų, tai jau bažnyčia butų buvus visai bereikalinga; ją butų parduvę arba apvertę į kažin kokią vietą. Kas-gi yra priežastimi tokio nupuolimo? Atsakymas lengvas, nes iš aprašymo matyt, kad viskas priguli nuo kunigo klebono. Koks medis, toks ir vaisius. Nors kun. Staškevičius nebuvo bedievis, bet tuom laiku visa parapija buvo valdoma, taip vadinamųjų, cicilistų, kurie skelbia didžiausią pasaulyje **liuosybę**, o praktikoje perviršina ir despotų valdžią. Argi kas kadą girdėjo apie tokius nutarimus, ir dar, kad tie nutarimai buvo pildomi, kad ypata, einanti į bažnyčią, nedėlioje klausyti šv. mišių, butų baudžiama penkiais doleriais už kiekvieną sykį? Gera liuosybė! Ir tokia liuosybė randasi pas musų "cicilistus" arba, kaip vieną sykį girdėjau išsitariant "cimbalistus"! Vienok tokia tvarka viešpatavo musų miestelyje. Reikia priminti, kad ne visus baudė, nes ne visi prigulėjo prie draugijos, kurios viršininkais buvo socijalistai, kaipo didieji mokslo vyrai. Sakau, mokslo vyrai. Ir kur gi ne bus? Kad miestelyje Waukegan nors tų "cicilistų" ir nedaug yra, bet turi net savo "akademiją — piekarnę" visai netoli nuo bažnyčios, tik pusė bloko. "Profesoriai" taip esti užimti su mokslu ir davimu lekcijų kitiems, kad nabagai, patįs užmiršo ir pasirašyt savo pavardę ir nebeatmena kur yra bažnyčia, nes jau kelinti metai, kaip nebeateina jon. Vienas net džiovą gavo iš savo mokslo. Bet reikia baigti rašyti. Taigi, kaip jau priminiau augščiau, viskas priguli nuo klebono. Ir dabar jau, nors tik treti metai, kaip klebonauja kun. M. Krušas, bet darbas jau nuveiktas dvidešimties metų. Dievo jam padėk ir toliau taip darbuoties!

Mikas Stančikietis.

---

30 liepos, š. m. atsilankė į šitą miestelį gerbiamieji svečiai kunigai: K. Alšauskis ir J. Tumas, idant sužadinus lietuvius savo prakalbomis prie tevynės meilės ir surinkus aukų pastatytmui Kaune lietuviškos mokyklos.

Priėmimui minėtųjų svečių vietinis klebonas šv. Baltramiejaus parapijos kun. M. Krušas surengė vakarėlį. Programas vakarėlio šitoks: 1. Šv. Baltramiejaus parapijinės mokyklos vaikai, diriguojami vietinio vergonininko p. K. Kibarto, sudainavo "Lietuva, Tėvynė musų" dainelę. Paskui dainuota: "Vienas kitą mylėkim". Po to S. Rakauskis, su kitų vaikų pritarimu deklamavo "Piemenėlis" ir "Garsas". Šita deklamacija labai žmonėms patinka ir daro nemažą įspudį. Galop vaikai sudainavo: "Kožnas vienas"... Žmonėms ir tai patinka. Pabaigus vaikams dainuoti, išėjo su kalba M. Cibulskis, kuris pasakė porą žodžių iš praeities lietuvių ir kad męs stengtumės griebties už gerų pavyzdžių. Po kalbai išėjo ant scenos šv. Baltramiejaus parapijinis choras, vedamas p. Kibarto, vargonininko šios parapijos. Choras sudainavo iš pradžios: "Lietuva brangi". Perdainavus šitą dainelę, buvo kvartetas, susidedantis iš trijų mergaičių pp. Rakauskaičių, Zeleniutės ir vyro A. Čiapo. Po kvartetui buvo duetas ant piano. Skambino M. ir J. Rakauskaitės. Kvartetas ir duetas, galima sakyti, labai gerai išėjo ir yra geidaujama, kad tarp lietuvių jie plėtotųsi, nes jie duoda žmogui įspudžius, sužadinančius jausmus, kurių namie ar "saloone" prie degtinės ar alaus niekados negaus. Po duetui sudainavo visas choras: "Sužadink jausmus". Ir ištikro, šitoji dainelė sužadino visų jausmus! Butų labai pageidauma, kad šita dainelė butų dainuojama kiekviename vakarėlyje. Originalas, rodos, rašytas yra angliškai, vertimas-gi, kiek girdėjau, yra kun. Serafino iš Chicagos; vertimas butų geras, tik ne visai pritaikintas prie muzikos. Vietomis per daug silabų, taip kad sunku ištarti visus žodžius pilnai. Tiek buvo programe svečių priėmimui.

Pabaigus chorui dainuoti, pradėjo sakyti prakalbą buvusis "Vilties" redaktorius kun. J. Tumas. Savo prakalboje nurodė vargingą padėjimą Lietuvoje ir priežastį emigracijos. Nurodė, kad visa spėka, visa viltis, visa ateitis yra baisiame pačioje, jei męs neprisidėsime prie pagelbos. Nurodė, kad penkta dalis lietuvių yra apleidus tėvynę. Paaiškino, kaip rusai nori apglobti Lietuvą ir stengiasi Lietuvoje supirkti nuo subankrutijusių dvarponių dvarus ir apgyvendinti nors paskutiniais vagiais ir valkatomis, bile tik rusais ar starovierais. Antgalo nurodė, kad, jei tik turėsime meilę Lietuvos, atgaivinsime taip, kaip šiandien atgaivinėja airiai savo Irlandiją ir graikai Graikiją. Pabaigus sakyti prakalbą kun. Tumui, išėjo ant scenos kun. Olšauskis, pirmininkas "Saulės" draugijos. Savo kalboje nurodė reikalingumą šiuo laiku mokyklos, be kurios nei viena tauta nebegali gyventi. Ir taip, sako, kiekvienas supratęs vertę mokslo, geriau stengsis badauti, bile tik pasiekti kiek nors mokslo. Aiškino toliau koksai mokslas, kokios mokyklos mums reikalingos. Aiškino, kaip rusai tramdo mums įgyti tą brangų mokslą. Antgalo paaiškino, kad kiekvienas turi prisidėti, jeigu jau ne sau, tai nors broliams, vaikams, ir giminėms gelbėti, idant jie pasiektų mokslą, nuo kurio prigulės musų laimė ir Tėvynės ateitis.

Prakalboms pasibaigus, surinko aukų šimtą penkiasdešimts dolerių. Penkiasdešimts dolerių paaukojo kun. M. Krušas. Taigi išviso surinko Waukegane aukų du šimtu dolerių. Aukos yra skiriamos pastatymui Kaune katalikiškos mokyklos mokytojams lavinti.

Mikas Stančikietis.

BROOKLYN, N. Y.

Musų bažnyčioje 2 dieną šio mėnesio buvo dvi iškilmi: Panos Švenčiausios Aniuoliškos atlaidai ir vaikų Pirmoji šv. Komunija. Oras buvo labai gražus, tat ir žmonių per visą laiką buvo pilna bažnyčia. Iškilmė prasidėjo antradienį, 1 augusto. Bažnyčioje altorius buvo labai gražiai papuoštas ir buvo atlaikyti pirmiejie mišparai. Seredoje, 2 augusto, jau 5 valandą anksti rytą buvo šv. Mišios ir apie pustrečio šimto ypatų priėmė šv. Komuniją. Jie visi nuo 6 val. pradeda darbą. Devintą valandą buvo šv. Mišios mažyčiams, kurie pirmą sykį turėjo priimti Viešpatį Jezų, paslėptą Švenčiausiame Sakramente, į savo širdis. Labai buvo miela žiurėti, kaip tie mažyčiai, gražiai pasirėdę ir turėdami rankoje žibančią žvakę, artinosi prie Dievo Stalo. Prieš šv. Mišias, ir po, kun. J. Žydanavičius pasakė mažyčiams labai gražų pamokslą. Po viso kun. klebonas mažyčius gražiai pavaišino ir padalino jiems gražius paveikslus su atsakančiu parašu ant atminties tos taip jiems svarbios dienos.

Paskutinės Mišios arba suma buvo 11 val., o kun. J. Inčiura pasakė labai jausmingą pamokslą. Mišparai buvo 7:30 val. Buvo laikomi labai iškilmingai. Celebrantu buvo kun. J. Kuras, diakonu kun. T. Regulski, o subdiakonu kun. A. Šatkus. Giesmininkai gražiai pagiedojo, o kun. M. Pankauskas pasakė gražų, pritaikintą prie valandos pamokslą. Viskas atsiliko su didele iškilme. Musų kunigėliams pagelbon pribuvo sekantiejie kunigai: J. Kuras iš Scranton, Pa., A. Kaupas iš Pittston, Pa., J. Inčiura iš Wanamie, Pa., džekonas M. Kriaučiunas iš Chicago, Ill. V. Staknevičius ir M. Petrauskas iš Newark, N. J., B. Zindžius iš Elizabeth, N. J., M. Šedvydis iš Bayonne, N. J., M. Pankauskas iš Bridgeport, Conn., A. Šatkus iš Ansonia, Conn., J. Židanavičius iš Amsterdam, N. Y., J. Misius iš Donora, Pa., M. Pėža, A. Kodis, B. Puchalski, Regulski, A. Jarka, B. Szymel iš Brooklyn, N. Y. Šv. Išpažinties priėjo apie 700.

Visiems gerbiamiems kunigėliams, kurie teikėsi pas mus atsilankyti ir mus dvasiškai sušelpti, o taipgi myliniems giesmininkams, kurie po dienos darbo, da skubinosi mokinties giedoti ir todėl šventės dienoje gražiai pagiedojo mišparus ir prisidėjo prie iškilmės, tariame širdingą **"Ačiu"**.

Parapijietis.

SHENANDOAH, PA.

Pusantro mėnesio jau kaip čionai užsimezgė nauja parapija vardu Panelės Švenčiausios Aušros Vartų. Naujos parapijos organizatorium yra kun. A. Kaminskas, šv. Jurgio parapijos klebonas, kuris neseniai buvo išvažiavęs į vakacijas trims mėnesiams. Kun. A. Kaminskas, laiko šv. Mišias naujai parapijai kasdien 8-tą val. ryte, o sekmadieniais 8-tą val. ir sumą 10 val., mišparus 3-čią val. popietų ant kampo W. Cherry ir Chestnut gatvių, airių salėje, kurią airių kunigai pavedė naujai parapijai dykai per 6 mėnesius. Šv. Jurgio-gi bažnyčioje tuo tarpu buna tik skaitytos mišios visada 8-tą val. ryte. J. Žemaitis, grojusis pas neprigulmingą Urboną, sugrįžo vargonuoti į šv. Jurgio parapiją. Dėl jo tai ir kilo dabartiniai trukšmai, nes jis nieko nepaiso; nors kunigas laiko skaitytas mišias, bet jis vis dėlto duduoja, net viskas piška, truk do kunigą ir geresniems žmonėms neduoda melsties. Nors sykį vertėtų susiprasti seniems parapijiečiams šv. Jurgio parapijos ir tą betvarkę panaikinti, nes jeigu taip bus toliau, tai niekad prie tvarkos neprieis. Dėlto, tai geri žmonės atsiskyrę ir pradėjo tverti naują parapiją, kuri puikiai auga. Ta parapija jau ir žemę nusipirko kapinėms tris akrus puikiausioje vietoje.

Girdėjau, kad draugijose kįla nesusipratimai tarpe sąnarių, nes vieni jųjų priklauso prie senos, kiti prie naujos parapijos. Nesusipratimai ve iš ko: Draugijos yra valdomos daugiausiai musų ponų smuklininkų. Jie, norėdami padaryti tarpe žmonių nesutikimus, atsiveda partijas nugirdytų savo kostomerių ir daro visokius netinkančius draugijai įnešimus, kad suerzinus tarpe savęs vienos ar kitos draugijos sąnarius, daugelį metų gyvenusius sutikime. Kad ateina rinkimas viršininkų, tai jie daugiausiai atsiveda tokių savo kostomerių, kurie yra pasižadėję išrinkti kokiu nors viršininku. Gi kaip sykį gauna viršininku, tai ir valdo tą draugiją, kaip jam patinka, ir da juokiasi iš tų pačių savo draugų ir turi sau už garbę, kad jis ką nori tą ir daro su draugija.

Jeigu kuris nebus smuklininkų šalininku, tai prisieis kokia nelaimė, Dieve sergėk, tai tas ir negauna iš draugijos nei pašalpos, nors jis yra teisingai užsimokėjęs savo mėnesinę mokestį. (čia truksta prirodymu. Red.), bet jeigu busi šalininku, tai kad ir neteisingai, tai vis tau bus ir pašalpa išmokėta ir turėsi teisybę. (Kur faktai? Red.). Čion privesiu vieną atsitikimą: Vienas žmogelis (kaip vardas? Red.) prigulėjo į kelias draugijas, ir jį patiko nelaimė—užmušė mainose. Visos draugijos nutarė nepaprastuose susirinkimuose nepalydėti velionio kuno, dėlto, kad buvo pirkęs velykinę kortelę pas kunigą, o ne pas komitetą šv. Jurgio parapijos. Kur čionai teisybė? Pirkusio nuo komiteto kortelę kunigas nepriima išpažinties, o žmogus katalikas juk nori atlikti išpažintį, nes ir draugijos įstatuose yra aiškiai pasakyta, kad turi atlikti velykinę išpažintį. Ir vėl nemoka pašalpos sąnariams už tai, kad į naują parapiją priguli, arba bausmę uždeda už prigulėjimą į naują parapiją — 2 dol. Kur ir čionai teisybė? Stebėtina, kad neatsiranda išmintingų vyrų, kurie keliese ir iš kelių draugijų susitarę tik pavestų advokatui bylą. Tadą pamatytų, kaip gali bausti sąnarį, kuris išpildo visus draugijos įstatymus. Jie gi baudžia už tai, kad priguli prie kitos parapijos arba pasilaiko iš jo pašalpos 2 dol. šv. Jurgio parapijos komitetui. Jie gali tą daryti tik tiems, kurie nesupranta arba bijo, o kurie supranta tą dalyką, tokie į pabaudos nepaiso, nes žino, kad čarteris rodo, jog draugija yra bažnytinė, katalikiška ir pašelpinė, ir kad nevalia uždrausti nariams eiti į bažnyčią, kokią kas nori, arba prigulėti į parapiją, kokią nori, arba eiti išpažinties. Jeigu tik paduot advokatui tokias draugijas, tai jos tuoj gal ir netektų čarterio.

Parapijonas.

Seni parapijiniai nesutikimai doresniemsiems žmonėms labai įkirėjo. Kaip visur, taip ir čia esant nesutikimams naudojasi katalikų priešai. Kadangi tarmalams nematyti galo, todėl sumanyta organizuoti nauja parapija ir statyti nauja bažnyčia. Leidus J. M. Arcivyskupui, kun. A. Kaminskas jau pradėjo šitą darbą. Naujoji parapija pavadinta: Panelės Šv. Aštraus Vartų. Šeštą savaitę kaip organizuojama naujoji parapija, o jau prisirašė suvirš 250 šeimynų ir apie 700 viennešių. Nupirkta jau trįs akeriai žemės kapinėms, šalia airių kapinių puikiausioje vietoje ir netoli nuo miesto. Naujukėje parapijoje yra trįs draugijos: Švč. Jezaus Vardo, šv. Pranciškaus ir šv. Jono. Ši pastaroji natija. Tuo tarpu dievmaldystė atsilaiko senojoje airių bažnyčioje. Nedėldieniais buna trejos mišios 7½, 8 ir 10 valandomis. O mišparai 3 val. popietų.

Šv. Jurgio-gi bažnyčioje nedėldieniais atsilaiko tik vienerios skaitytos mišios 8 val. Ant mišių mažai svieto susirenka. Mat geresniemsiems atsiskyrus, liko proviniukai, pasiputėliai ir cicilikai: todėl nėra kam bažnyčion eiti. Mišias atlaiko kun. Polianskis.

Šv. Jurgio parapijos išsibaigė kapinės. Nupirkta apie 5 akerius žemės, bet vyskupas jų nešventysiąs.

Liep. 23 d. per naujosios parapijos mitingą buvo išrinkti trįs vyrai: Aidukas, Subačius ir Maknickas, ir nusiųsti pas Stagarą, kad jį iškoliotų už platinimą savo gazietėlėje plauškimų ir neteisingų žinių apie kunigą ir naująją parapiją. Jei nesiliaus pliovojęs, bus patrauktas teisman. Tai bus gražu!

Shenandorietis.

PITTSTON, PA.

Rugpiučio 6 d. pasiliks ilgai pittstoniečių atmintyje. Viena, per pirmasias mišias tą dieną priėjo prie pirmosios komunijos apie 200 berniukų ir mergaičių. Bažnyčia buvo pilnutėlė, bet ir buvo ko pažiurėti; o ypač pasiklausyti, nes vaikams įeinant į bažnyčią p. J. Miliauskas iš Dunwoodie, N. Y., užgriežė ant smuiko, akompanijuojant vargonams, A. Rubinsteino "Melodiją in F". Per mišias griežta daugiau gražių kąsnelių, tame tarpe ir Č. Sosnauskio "Pulkim prie kryžiaus" (čia solo giedojo baritonas).

Sumą laiką naujai įšventintas kun. S. Struckus. Buvo tai kaip ir primicijos. Ceremonijose dalyvavo apart vietinio klebono, kun. A. Kaupo, dar klierikas B. Paukštis. Per offertorium ir gi pagriežta ant smuiko. Bažnytinis choras tą dieną atsižymėjo nepaprastai gražiu giedojimu. Pagiedota, vadovaujant vargonininkui J. Čižauskui, naujas mišias. Po visko choras atėjo į kleboniją ir ten padainavo labai gražiai: "Ad multos annos", "Ko liudi, putinėli", "Lietuvos grožybė" ir Sosnauskio "Karvelėli". Pastaroji daina išėjo puikiausiai ir buvo atkartota kelis sykius.

Vėliau pasveikinti naujo kunigo atvyko kun. J. Inčiura iš Wanamie ir J. Kassakaitis iš Freeland'o.

Ilgiausių metų jaunam kunigėliui!

Naujienos iš Amerikos.

Turtuoliai nubausti.

New York. Pernai likosi čia suimti ir teismui atiduoti du broliai, žydai Rosenbergai, nes muitais prigavo Amerikos iždą ant pusantro milijono dolerių. Teisėjas, matyt geros širdies žmogus, uždėjo jiems bausmę tik 25,000 dol.

Užgriuvo du darbininku.

Joplin, Mo. Čionykščiose kasyklose užgriuvo du darbininku. Šimtas darbininkų stengiasi užgriuvusius atkasti, bet nežinia, ar jie dar gyvi.

Neleido lynčiuoti.

New York. Čia elektriškas karas pervažiavo 3 metų vaikų, Morrisą Goldbergą. Tuojaus susirinko apie 2000 žmonių, pagriebė karo konduktorių ir motormaną ir paguldę ant bėgių, rengėsi per juos važiuoti. Bet į laiką atėjęs policistas paguldytus atėmė ir suareštavo; tąsyk minia žmonių išsiskirstė. Paskui pasirodė, jog visa Goldbergų šeimyna buvo taip išsidėjusi, kad lauke jau mieties.

Katalikiškųjų Girininkų Konvencija.

Cleveland, Ohio. Čia prasidėjo metinė konvencija "katalikiškos girininkų organizacijos", kuri apima katalikus Jungtinių valsčių ir Kanados. Suvažiavo su viršum du tūkstančiai delegatų. Konvencija traukis visą savaitę. Šiton organizacijon priguli ir tulas lietuvių skaitlius.

Girių Gaisrai.

San Bernardino Cal. St. Bernardino kalnuose girių gaisrai platinasi vis labiau. Su gaisru kovoja 400 žmonių, bet jiems nepasiseka ugni sulaikyti.

Milžiniškas tunelis.

New York, N. Y. — Miesto kontrolierius Prendergast ir kompanija Brodby Contracting Co. pasirašė po kontraktu statymo naujų požeminių geležinkelio tunelių prie Lexington ave. Tų tunelių statymas reikalauja milžiniškų iškaščių, išnešančių net $234.000.000. Darbas prie tunelių prasidės už dešimties dienų. Iškaščius sumoje $163.000.000 padengia miestas, o $71.000.000 prideda tramvajų kompanija Brooklyn Rapid Transit. Miesto majoras Gaynor buvo priešingas naujų požeminių geležinkelio linijų atidavimui tai kompanijai, kame ir grąsina uždėjimu savo "veto".

Didelė nelaimė.

Charlotte, N. C. — Pasažierinis traukinis, vežantis į pasilinksminimą svečius iš Durham į Charlotte, susidaužė su prekių traukiniu, stovinčiu ant bėgių Hamlet'e. Baisioje nelaimėje ant vietos žuvo 8 asmenis, 87 liko sunkiai sužeisti, o 28 asmenis lengviau, bet taippat skaudžiai sužeista. Sužeistieji specijaliniu traukiniu gabenami į Charlotte. Nuo sunkių žaizdų daugelis nukentėjusių vargu beišliks gyvi.

Prieš imigrantus.

Ellis Island, N. Y. — Imigracijos valdininkai vėl griebėsi aštresnių įrankių. Imigrantai yra vis sunkiau persekiojami. Net jau sulaikyta daug asmenų, kurie Jungtiniuose Valsčiuose jau gyveno, turi čia savo savastis, turtingas šeimynas ir t. p. Tai yra pamokinimas ir musų ateiviams, idant jie pasistengtų išsiimti pilietybės popierius.

Straikas užsibaigė.

Terre Haute, Ind. — Čia susitaikė pavietuose Vigo ir Green straikuojantieji anglekasiai su kasyklų kompanija Wabash. 1,000 straikuojančiųjų darbininkų sugrįžo darban.

Stebuklingi gydytojai kalėjime.

New York, N. Y. Keli mėnesiai atgal tapo suimti vedėjai garsių gydyklų: Dr. Collins Medical Institute ir Dr. Hartman Medical Institute New Yorke. Šiomis dienomis teismas išnagrinėjo jų bylą ir nubaudė stebuklingųjų gydytojų keliolikai mėnesių kalėjiman ir užmokėti vienas $100, kitas $200 pabaudos.

DRAUGAS
(THE FRIEND)

Katalikiškas Laikraštis
Advokatas Amerikos Lietuvių Katalikų Reikalams.
— Organas S. L. R. K. A. —
Eeina iš Wilkes-Barre, Pa., kas ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjai.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius
U. Auguliutė — Užveizdėtoja.

Visas korespondencijas ir kitokius raštus reikia siųsti pas
Rev. A. Kaupas,
34 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenumeratos, ar tai už "džabus" ar už apgarsinimus ir t.t. reikia siųsti tokiu antrašu:
"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar kas tai spausdinimas konstitucijos, ar plakatų, ar tikistų ar kitokio į tat panašus reikalai, reikia visados kreipties tuo pačiu antrašu:
"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmesti visus priduodamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo priklęsa nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, palieekant plačius tarpus tarp eilučių. Popieros nėra ko gailėties, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai priseiina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiame numeryje, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą ikryto antradienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Iš Lietuvos ateina žinia, jog buvusis katalikų kunigas Bolesiovas Šlamas priėmė Vilniuje pravoslaviją. Toks atsitikimas nebepirmas katalikų bažnyčioje ir yra vaisium doros nustojimo.

Kas yra Šlamas? — Štai trumpa jo gyvenimo istorija:

Gimė rytų Lietuvoje, gimnazijon ėjo Mintaujoje, kur pramoko gerai vokiškai. Baigė Kauno seminariją, ir kamendoriavo Žemaičių vyskupijoje. Budamas vikaru Goldingoje, tapo suspenduotas, bet kad apsiėmė važiuoti į Londoną, kur vietinis vyskupas reikalavo anuomet lietuvio kunigo, tai suspensa tapo nuo jo nuimta su sąlyga, jog svetur pataisys savo gyvenimą. Atvažiavęs į Londoną, Šlamas rado lietuvius besiorganizuojant sulyg socijalistų mokslo. Be ko, ir pati parapijėlė buvo socijalistų rankose. Išėjo tat kova tarp kunigo ir socijalistų už parapijos reikalus. Kova atsiliepė labai negeistinai į parapijos reikalus; da-gi Šlamas tapo įtartas, buk esąs pasisavinęs kiek tai parapijos pinigų. Apleidęs Londoną, Šl. atsirado Friburge, Šveicarijoje, kur sakėsi, bevažiuodamas iš Anglijos į Šveicariją, sustojęs pakeliuje Monte Carlo'je ir ten laimėjęs diktoką sumą pinigų ant rulėtos. Su tais pinigais, girdi, nežinąs ką daryti: pirkties Lietuvoje dvarą ar mokyties universitete. Tečiau nei dvaras netapo nupirktas nei universiteto mokslas pabaigtas. Šlamas atsirado Amerikoje ir apėmė lietuvių parapiją E. St. Louis, Ill. Ten, kiek girdėjome, mokino žmones per pamokslus socijalizmo. Kaip ten buvo, taip buvo, bet už kiek laiko matome jį Brooklyne jau persikrikštijusį į B. Vytautą II-jį ir drauge su kunigaikščiu Menšikovu (kitas perkrikšta, nes Menšikovo tikroji pavardė buvo A. Jocis) apgaudinėjantį lengvatikius lietuvius. Tečiau apgaudinėjimai nesitęsė ilgai, nes Jocis atsidurė netrukus kalėjime, o Šl. pabėgo į Kanadą. Montreal'yje Vytautui-Šlamui prisiėjo nusiskusti barzdą ir usus ir griebties išnaujo kunigo amato. Prisiplakė jis ten prie lenkų ir lietuvių, bet kad negalėjo parodyti tikrų popierų, tapo atstatytas nuo dvasiškojo vadovo priedermių.

Susyk apie Šlamą nustota rašyti ir girdėti. Tik į Griškabudžio parapiją atvažiavo koks tai p. Ruta ir nusipirko Karčrudės dvarelį. Ponas Ruta sakėsi esąs gimęs Anglijoje, bet daug važinėjęs po svietą ir atradęs, buk Lietuvoje esą geriausiai gyventi. Katalikams sakėsi esąs kataliku, protestonams — protestonu. Po kiek laiko vedė kokio tai Kauno pastoriaus dukterį ir, kaip žmonės kalba, gavo net aštuonis tukstančius kraičio. Bet p. Ruta darbininkams algos nemokė davęs, da-gi galop net savo ekonomui nustojęs mokėti už jo darbą. Tas tai ekonomas ir išdavęs p. Rutą vyriausybei. Pasirodė, jog p. Ruta — tai buvusis kunigas Boleslovas Šlamas ir turįs dar tris kitas pačias šalia paskutiniosios. Papuolęs į teismo nagus, Šlamas pradėjo ieškoti pabaudos palengvinimo. Pirmutiniu prisilaižymu caro valdžiai buvo perėjimas į pravoslavų tikėjimą. Priėmęs pravoslaviją, buvusis kunigas gal dings, kaip kamfora ir po svetimu vardu varys... Azefov'o darbus. Juk panašių persimetelių karjera paprastai baigiasi tuo, kad jie tampa kokios nors despotinės valdžios šnipais ir išdavėjais! Tuo tarpu pirmeiviai nurodinės su pirštu į Šlamą ir sakys žmonėms: Žiurėkite, kokie kunigai yra! — o jei tas pats Šlamas parašys kokią prieštikybinę knygutę, lieps ją skaityti, sakydami: imk ir skaityk, nes ją rašė kunigas... Juk dar ligšiol žmonės nesidrovi dėti epiteto "kun." prie L. Jucevičiaus, T. O'Grady ir, atsiprašant, Dembskio vardų!

Gaila paklydėlių, nustojusių doros ir net padorumo pajautimų, bet dar gailiau tų žmonių, kurie duosis apsigauti tiems paklydėliams.

Jonas Sekevičius aprašo "Vien. Liet.", kaip atsirado "šventakuprizmas". Buvę tai 1908 ar 1909 m. Brooklyne. Koks tai A. Rinkevičius pasakojęs vieną vakarą Progreso Rateliui apie Kristaus mokslą ir šiandieninę musų dvasiškiją. Kaikurios referato vietos buvusios gan riebiai apyšventės, ir badai pats Rinkevičius pavadinęs tą vakarą "šventakuprišku apsakymu". Nuo tos dienos visi Rink. draugai pradėjo jį vadinti šventakupriu, o vėliau ir šventakuprių tėvu, jo draugus—pasekėjus šventakupriais. Kiek laiko šventakupriai glaudėsi prie "Dagio", o dabar darbuojasi "Liet.", "Tėv." ir "V. Liet.".

Taip — pasak p. Sek. — atsirado šventakupriai. Jie atstovauja kairiųjų partijoje tą elementą, kuriam yra nusibodę amžini šmežimai dvasiškijos ir bažnyčios, kur sai mato daug juokingų pusių pirmeivių eilėse ir nesibijo tų juokingų pusių išrodinėti viešai satiros formoje. Šventakuprizmas yra reakcija prieš laisvamanių, socijalistų, anarchistų ir kitokių pirmeivių nešvarumus ir nesąžiningumus. Šventakuprių obalsiu — jei gerai suprantame tos naujos srovės dvasią — yra: "Neimk iš savo artimo akies krislo, nematydamas savo akyje rąsto". Kitaip tariant, pamatyk, brolau, pirmiau savo paties ydas, o paskui galėsi pirštais badyti kitų žmonių silpnybes...

O gal šventakuprių obalsis yra kitoks? Apie tai jie patįs geriau žino. Mums vis dėlto rodosi, jog šventakuprizmas vaidina rolę naikintojo savytarpių neapykantų partijos prieš partiją, išrodydamas, jog ir viena, ir kita ir trečia partija turi savyje tiek žmogiškų silpnybių, kad galima iš jų juokties, iki sočiai, kaip iš kokių komedijantų. Šventakuprizmo dėmė, musų nuomone, — tai nedoro noro trukumas, vadinasi, geli, bet tavo gėlimas nėra nuodingas. Jeigu pats įgeltasis po kiek laiko mato savo klaidą ir pats iš jos juokiasi — tai juk tat ir yra humoristikos siekis! Prie to siekio — tokia bent yra šitų žodžių rašytojo nuomonė — artinasi šventakupriai. Kokia jų bus tolesnė ateitis?... Na, užtenka pasakius, jog satiroje reikia druskos ir pipirų, bet reikia padaryti taip, kad tą druską ir pipirus valgytų pats aprašomas žmogus, o ne taip, kad iš šalies žiurintįs juoktųsi ir gamintų savyje neapykantą druską ir pipirus valgančiojo...

Ar ne taip?

Netoli nuo Delaware, Md., yra vietelė vardu Arden. Ten gyvuoja vienatės duoklės (single-tax) kolonija, įsteigta kokio tai p. Stephens'o. Kolonistai gyvena laisvai ir laiko laisvus susirinkimus, kuriuose bent kas gali išreikšti savo nuomones. Bet pasitaikė taip, kad vieną kartą anarchistui George Brown'ui tapo atimtas balsas. Tadą Brown pakėlė trukšmą, už ką tapo netik išmestas iš salės, bet dar įteiktas į policijos rankas. Paskui teismas pasmerkė neromų anarchistą kalėjiman prie sunkaus darbo penkioms dienoms už tvarkos ardymą. Brown pasiryžo nedovanoti Arden'o kolonistams. Tai-gi, išėjęs iš kalėjimo, apreiškė, kad ims nagan kolonistus, jei šie nedėldieniais žais žaislus ir pardavinės "ice cream'ą". Kolonistai Brown'o grąsymų neišsigando. Todėl 1 rugpiučio vienuolika kolonistų tapo suimta už peržengimą "mėlinųjų įstatymų" (kad nedėldieniais užginta žaisti ir užsiimti pirklyba) ir nuvesta pas teisėją. Tarp suimtųjų buvo ir žinomas "Pelkių" autorius Upton Sinclair. Ap skųstieji prisipažino prie kaltybės ir tapo nubausti 4 dol. kiekvienas. Kadangi nei vienas jųjų nenorėjo mokėti koros, tai tapo pasodinti aštuoniolikai valandų kalėjiman. Sinclair'ui ir kitiems minkštadelniams darbininkų užtarytojams prisiėjo septynias valandas vežioti akmenis į malyklą ir pernakvoti dvokiančiame kambaryje. Sinclair visą laiką kalėjime nieko nevalgė, nes bijojosi, kad gaus džiovą, ir nieko negėrė, nes bijojosi gauti tifų, ir nemiegojo, nes prasikalteliai labai knarkė ir kriokė — bet vis dėlto sugebėjo parašyti eilės apie "žmones gyvulius". Apie kalėjimą ketina parašyti ilgoką straipsnį, už kurį, žinomoma, gaus diktoką sumą pinigų. Ne čia dar galas. Upton Sinclair žada apskelbti karę prieš visus, žaidžiančius šventadieniais kokius nors žaislus: golfą, tennis'ą ir k. — tegul mat žmonės išvysta, kokie tie "mėlinieji įstatymai" yra kvaili!

Taip tatai uoliausieji dabartinės tvarkos griovėjai, kuomet susipyksta tarp savęs, šaukiasi šiosios tvarkos palaikytojų teismų ir kiša vienas kitą kalėjiman. Žmonės vis pasilieka žmonėmis, nepaisant į tat, kokias idėjas kas skelbia ir kokius augštai skambančius žodžius kas vartoja. Žiurint iš doriškosios pusės, nėra jokio skirtumo tarp anarchisto Brown'o ir socijalisto Sinclair'o.

"Saulė" perspauzdino iš "Rygos Naujienų" nežinia kokiems galams vienašališką, neteisingą ir pilną užgauliojimų straipsnį apie mariavitus. "R. N.", iš etikos pusės žiurint, stovi žemiau net už Amerikos "Keleivį". P. Bačkausko organas vargiai drįstų perspauzdinėti "Keleivio" šmeižimus. Kam-gi perspauzdino nesąžiningą ir pilną piktų norų informaciją iš laikraščio, kurį p. Jakavičius leidžia Rygoje katalikų bažnyčios ir lietuvių raštijos pažeminimui? "Saulės" skaitytojams patartumime perskaityti knygutę vardu "Kazlavitų sekta", kurioje ras daug teisingesnes žinias apie mariavitus.

Dėl kunigų Tumo ir Olšauskio atvažiavimo.

Kažinkas Chicagoje paleido paskalą, buk kunigai: J. Tumas ir K. Olšauskas yra suspenduoti ir renka pinigus ne "Saulės" namams pastatyti, bet sau. Laikome reikalingu paaiškinti, jog toji paskala neparemta jokiais faktais. Visi surinkti pinigai eis pastatytmui namų kauniškės švietimo draugijos "Saulės".

Redakcija.

VISUOTINASAI SAULININKŲ SUSIRINKIMAS.

Šisai visuotinasai švietimo draugijos "Saulės" susirinkimas, įvykęs vasario 8 d. 11 val. ryto Kaune Tilmansų teatro salėje, yra šeštasai iš eilės. Pirmajan posėdin, prieš piet, atvyko arti šimto narių ir kiek tiek svečių. Antrajan posėdin, po pietų, atvyko jau apie 300 žmonių, nes ir laiko po pietų radosi daugiau, ir patraukė plačiai Kaune žinomos 'Saulės' Mokytojų Kursų lietuvių kalbos mokytojos p. Sofijos Kymantaitės-Čiurlianienės užsakyta paskaita: "Vakarų Europos naujosios mokyklos".

Tarybos šiuo sykiu ėjo daug ramiau ir linksmiau. Prie to prisidėjo du veiksniu.

1) Didelis sugebėjimas kun. Staugaičio, "Vadovo" redaktoriaus, viso susirinkimo tam sykiui išrinkto pirmininkauti.

2) Linksmos žinios, kurias, posėdį atidarydamas, paskelbė gerb. "Saulės" pirmininkas kun. Kastantinas Olšauskis.

Per ištisus metus lietuviai buvo baimėje, ar išliks ta vienatinė Kauno gub. švietimo draugija "Saulė"; ar patvirtįs jos įstatus senatas, ar leis švietimo ministerija atidengti privatines mokyklas ir t.t. Daug padirbėta "Saulės" centro valdybos; keletą kartų važiuota deputacijos į ministeriją, dar daž niau važinėta paties pirmininko kun. Olšauskio. Aišku buvo, kad ne jo rūpestingumas, ne jo tikrai žemaitiškas užsispyrimas, ne jo apsukrumas ir tikra gudrybė, — Lietuva butų jau nebeturėjusi privatinių savo mokyklų; arba jei ir butų gavusi, tai tokias, kokių jokiuo būdu nebutų galėjusi priimti. Tad ir gerb. Pirmininkui pasiprašius paliuosuoti jį, menkos sveikatos, nuvargusį ir susinervinusį, nuo pirmininkystės, visi vienu balsu baimingai sušuko, šaukė ir prašė, kad to nedarytų, nes šiuo laiku neturime nė vieno žmogaus, kurs butų vertas jį, kun. Olšauskį, atstoti. Vyriausieji centro valdybos nariai buvo taip-pat prašomi pasilikti valdyboje ir per ateinančius metus.

Tvarkiai ir labai nenuobodžiai tarianties, padaryta štai kokie nusprendimai.

1) Išleisti 1912 metams "Saulės" kalendorių, skiriamą Lietuvos jaunuomenei. Kalendorinę dalį galima bus paimti bendrą su šv. Kazimiero ir Blaivininkų draugijų kalendoriais. Tai atsieis nebrangiai. Pridėti antrą dalį — smulkiai išsemančią "Saulės" veikimo sričių apyskaitą su visomis su "Saule" ką nors bendro turinčiomis informacijomis. Tą dalį prirengs pati Centro Valdyba. Literatinė dalis su redaguoti pavesta kun. J. Tumui.

Jo jau kai-kas padaryta.

Antruoju Kalendoriaus redakcijos nariu išsirinkta p. Sofija Čiurlionienė, kurios maloniai sutikta. Ši literatiškoji dalis padalyta į tris skyrius: 1, Jaunuomenės etika—išminčių nuomonės ir aforizmai. 2, Dailioji literatūra: trumpi vaizdeliai, monologai, eilutės, turinčios dailės vertę ir paliečiančios jaunuomenės dalykus, jos sielą. To skyriaus sudaryti ketinama kviesti patįs prašmatnieji musų dailininkai-literatai ir tikimasi, kad nei vienas neatsisakys duoti kokį daile kvėpiantį mažmožėlį. 3. Praktikos skyrius: trumpi iliustruoti patarimai: apie keliones po tėvynę, apie sportus, slojdą ir savo krašto gamtos tyrimą-darymą botaniškųjų, entomologiškųjų ir k. rinkinių. Jau gauta keletas pasižadėjimų. Ir kiti kviečiama, pagalvojus, maloniai išreikšti savo pritarima Kalendoriaus Redaktoriui kun. Tumui, kurio adresas veikiai bus paduotas, arba antrajam Redaktoriui p. Sofijai Čiurlianienei (Kaunas, D. Sadovaja No. 40). Tikimasi, kad šis "Saulės" Kalendorius mielai bus priimtas Lietuvos jaunuomenės.

2. Nuolatiniu "Saulės" dalykų skelbėju lietuvių laikraščiuose išrinkta kun. Pr. Turauskis.

3. Aukoms rinkti išrinkta tam tikras komitetas: kun. Turauskis iš Kauno, Civinskis iš Kauno, Civinskis iš Seinų, Bikinas iš Rygos ir p.p.: Lebkauskienė ir Vaitkevičius.

4. Į "Saulės" mokyklų programą, kiek galima, t. y. kiek tik laiko užtenka, intraukti mokslo apie alkoholį, gigijeną, slojda, gerą elgimąsi, adresavimą laiškų ir t.t. Tiems ir kitiems pedagogijos dalykams apspręsti išrinkta tam tikra pedagogų komisija: p.p. Vokietaitis, Poderys, Stanelytė, Urbonas ir vienas Centro valdybos narys.

5. "Saulės" Centro Valdybą susirinkimas ingaliojo rūpinties, kad Kauno vidurinės mokyklos turėtų nuolatinius lietuvių kalbos mokytojus, t. y. surasti žmones ir lėšas jiems pamokėti.

6. Ypačiai svarbus buvo visuotinojo susirinkimo nutarimas — pasistatyti namus "Saulės" kursams, internauti ir t.t. Šis sumanymas buvo kasmetai skelbiamas, bet vis rašdavo daugiau priešininkų, neg pritarėjų. Šiemet priešingai — rado daugiau pritarėjų. Išreikšta nuomonė, kad labai norint tai įvykinti kelioms dešimtimis žmonių, nebus tai negalimas daiktas — surinkti apie 100 tūkstančių, ilgai nelaukiant, patarta tuojau kaką sumesti (ir sumesta trejetas šimtų), o kitiems pasižadėti kasmetai mokėti pe kiek nors, kol "Saulės" namai Kaune nebus pastatyti. Ir pažadėta jau keletas šimtų. Kitų pažadėjimus priima ir tai padaryti prašo Centro Valdyba. Injudinus kunigus, liaudį, aukų užtektų ir Lietuvių Mokslo ir Dailės draugijų namams, ir "Saulės" namams. Imkime tik rinkti.

Tąjį sumanymą padavė Mokytojų Kursų vedėjas p. Vokietaitis ir jo reikalingumą prirodė, paduodamas labai smulkiai ir tvarkiai surašytą Kursų apyskaitą. Ištraukas iš jų paduosime vėliau. Gražus rinktinių pedagogų veikimas buvo aiškus. Tad susirinkimas trukšmingai garbino p. Vedėją Vokietaitį ir jo padėjėjus.

Indomi pelnų ir išlaidžių apyskaita "Saulės" Centro Valdybos.

PAJAMOS.

Narių mokesnių ir aukų	4005 r. 14 k.
Nuošimč. ir skyrių įstojamųjų	256r. 30k.
Mokesnių prireng. kursų	4923 r. 50 k.
Už mokslą ir užlaikymą mokinių ir kursisčių	11,252 r. 50 k.
Mok. už lank. Buchalterijos Kursų	450 r. —
Mokiniai 1-kl. mokyklos	181 r. 15 k.
Ukio pelnas	97 r. —
Paskola	77 r. —
Nuoš. nuo kapitolo	60r. 76 k.
Pereinamosios sumos	1227 r. —
Išviso gauta	22.530 r. 35 k.

IŠLAIDŽIAI.

Pereitų metų deficitas	276 r. 67 k.
2-kl. mokykla ir bendras butas, neskaitant malkų ir namo samdymo	10,046 r. 23k.
Parein. sumos	1227 r.
Priren. kursams	6735 r. 42k.
1-kl. mokyklai	942 r. 71 k.
Buchalterijos kursams ½ m.	311 r. 32 k.
Rankų darbams ½ m.	247 r. 10 k.
Šančių mokyklai	1826 r. 98k.
Kelionėms, tarnams	410 r. 75 k.
Remontui	212 r. 30 k.
Raštinei	186 r. 70 k.
Malkoms	751 r. 40 k.
Netikėti išlaidžiai	98 r. 28 k.
Išviso	23.272 r. 86 k.
Nepritekliaus	592 r. 51 k.
Kitiems metams sumesta:	
Pajamų	21,480 r.
Išlaidžių	22,452 r. 51 k.
Nepritekliaus laukiama	1472 r. 51 k.

KUNIGAI: J. TUMAS IR K. ALŠAUSKAS CHICAGOJE.

(**Nuo. Red.** Paliekame išreikštas čia nuomones autoriaus atsakomybei).

Turbut visus Amerikos lietuvius aplėkė žinia, kad kun. Tumas ir kun. Alšauskas, išrinkti visuotinuoju "Saulės" Draugijos susirinkimu Kaune į užmarį šitan kraštan rinkti aukas josios reikalams (namų statymui), jau yra atvykę į Chicago. — Chicagos lietuviai labai apsidžiaugė atsilankymu taip garsių vyrų, savo tautiečių, karštų patrijotų, visuomenės veikėjų, tikėdamiesi išgirsti ne vieną gerą, meilų, pamokinantį žodį apie tėvynę, jos padėjimą, brolių — seserų tenai pasilikusiųjų vargus, jųjų kloti ir nepasivedimus, tikėdamiesi pastiprinimo tėvaiškos dvasios ir paskatinimo prie vienybės, susipratimo ir t.t.

Nieko nelaukiant surengta keletas susirinkimų—pasikalbėjimų. Paskirtose vietose ir paskirtu laiku pilna žmonių... Gausiai pradėjo plaukti aukos. Vienoje tiktai Visų Šventų parapijoj surinkta apie 407 dol. Klebonas tos parapijos vienas paaukavo 100 dol.; viso tad 500 dolerių suviršum. Geras tai ženklas..., gausi tai auka. Matyti iš to, kad amerikiečiai lietuviai nėra dar labai atšalę tėvynės meilėje, kad atjaučia tėvynės reikalus, apšvietos stoką, tatai aukauja "Saulei" kas kiek gali; nes žino, kad ji turi apšviesti Lietuvą savo spindulais, sušildyti ją savo šiluma... Matyti taippat, kad Amerikos lietuviai nėra taip jau, kaip kalbama, atšalę tikėjime, nes nesigaili katalikiškai organizacijai kruvinai uždirbtų centų, nes mato, kad jijė yra vedama ant doros ir katalikų dvasios pagrindų prie išganingo, kilnaus tikslo — Lietuvos, musų brangiausios tėvynės apšvietimo. Svečių—nebuvėlių vardai skamba po visą Chicagą it varpas, priimami visų su didžiausiu entuzijazmu...

Kokį įspūdį padarė svečiams—nebuvėliams pirmasis apsilankymas šioje liuosybės šalyje, pirmasis susitikimas su liuosybės dvasios prisigėrusia savo tautiečių minia, pirmieji dar neviešųs ir neiškilmingi priėmimai, nežinia. Čia ne Lietuva, ne Rusija, ne Europa, bet Amerika. Amerikos, abelnai, žmonių nuomonės, pažiuros, įsitikinimai, dvasia skiriasi nuo Lietuvos, Rusijos bei Europos nuomonių, pažiurų ir t.t. Šviežiai atvažiavus iš krašto, kur žmogaus jausmai, protas, dvasia, valia yra suvaržyta į kraštą, kur kiekvienas turi didesnę liuosybę, gali veikti ką nori,

kaip tinkamas, reikia buti labai atsargiam, pasielgti su savimi atsargiai, kad neištiktų krizis minėtuose žmogaus ypatybėse. Žmogus turi liuosią valią, bet ta valia turi valdyties protu, o protas privalo pasiduoti autoritetui. Kuomet žmogus taip valdosi, vadinasi, tuomet jis eina tiesiai, nereikia jam klaidžioti šunkeliais. Yra kalbama ir ne be pamato, kad iš tėvynės atvažiavę lietuviai tuoj ištvirksta, tos liuosybės, kurią čionai randa, nemoka sunaudoti naudingiems dalykams, nustoja doros, su dora sykiu iškrypsta iš tikėjimo vėžų, virsta bedieviais, atšalėliais ar kitokiais. Taip atsitinka iš priežasties persisvėrimo iš anų aplinkybių į naujas, niekuomi nesuvaržytas.

Norint nepasiduoti Amerikos dvasios arba Mefistofelio viešpatijos bangoms, reikia jau įplaukus New Yorkan buti apsišarvojusiam prakilnia tėvynainiškaja dvasia, krikščioniškaisiais idealais ir nuolatiniu budėjimu savimi.

Materializmas Amerikoj turi giliai įleidęs savo šaknis. Lietuviams emigrantams stoka apšvietimo, stoka tosios dvasios, tatai daug jųjų žūva tose bangose. Inteligentui lengviau su materijalizmu ir materijalizmo pasekmėmis kovoti, bet ir jis gali papulti į jojo prieglobstį, jeigu, žinoma, nesisergės. Kitą sykį nenorint galima atsirasti tarp laisvamanių, socialistų, bedievių ir kitokios ryšies asmenų, klaidžiojančiųjų šunkeliais ir tos aplinkybės be liuosos valios gali priversti pataikauti jiemsiems, pripažinti jų teorijas ir net sykiu per nekurį laiką su jaisiais veikti.

Nežinau, ar nepanašus tiktai bus atsitikimas su kun. J. Tumu ir jo bendrininku kun. K. Alšausku. Nelaimė, žinoma, musų tautai, jeigu butų kitaip, t. y., jei sekantysis žemiau incidentas paeitų ir liuosos gerbiamųjų "svečių—nebuvėlių" valios. — Mat Chicagos laisvamaniai "pirmeiviai", matydami kelinmas ovacijas katalikų tautiečių ir vietinės dvasiškijos atvykusiems svečiams, sumanė ir jie iškilmingai juosius priimti, pagerbti ir išreikšti neva norą "bendrai" veikti tautos gerui. "Lietuvių Ratelis" tad surengia 27-tą liepos dieną Grand Pacific Hotelyje tam tikslui tikrai aristokratišką vakarienę. Į vakarienę suprašo žymiausius Chicagos lietuvius inteligentus. Užprašo ir... kunigus. Įžanga vienam $2.50. Nežinia, kas atbaidė nuo tos vakarienės, ar brangumas už įžangą, ar kas kitas. Susirinko mažai, daugiausiai minėto "Ratelio" sąnariai. Iš kunigų, galima sakyti, atvyko tiktai vienas Ambrozaitis apart tų, kurių garbei toji vakarienė buvo rengiama ir to, kuris (kun. F. Serafinas) atvažiavo svečius vedinas.

Charakteristiškas, įdomus ir, galima sakyti, originališkas tai susiėjimas. Kieno susiėjimas? Nagi, neva Chicagos lietuvių inteligentų, bet ištiesų kiek ten buvo inteligentų, nenorėdamas sukliuti į egoizmo pančius, nesprendžiu. Prie "Ratelio" priguli, žinau, didžiausi verslininkai, daktarai, advokatai ir kiti su **įvairiomis pažiūromis**. — Vienas kalbėtojų, priguljs prie "vakarienės" rengimo komiteto, aiškiai man pasakė, kad "susiėjimas buvo labai margas, pradedant nuo raudoniausio, karščiausio "ciciliko", ligi juodo ilgaskvernio "atžagareivio", nuo dešiniausio, ligi kairiausio. (Čia kalbėtojas atsiprašo kun. Tumo ir kun. Alšausko, nes šiandien, sako, jiedu nėsą 'juodaskverniais', mat buvo apsirėdę visai svietiškai, pilkais drabužiais). Vienok, nežiurint į skirtumą tų pažiurų, anot to paties kalbėtojo galimas esąs ir reikalingas "bendras darbas" tėvynės labui.

Kun. J. Tumas tą patį patvirtino; jo adresas pilnai užganėdinantis visiems susiėjimo siekiams. Kaip socijalistai, anarchistai, bedieviai, taip ir "klerikalai", katalikai privalą dirbti išvien. **Tikėjimas**, sako tas pats kun. Tumas, **tai pašalinis dalykas, tai asmens dalykas** (Didžiausias rankų plojimas).

Kas žin pastarasis išsireiškimas kunigo veikėjo ir dar neseniai apskelbto, neatsimenu kuriame "Vadovo" numeryje, kaipo katalikybės apgynėjo, ar sutinka su teisybe, su katalikų bažnyčios principais, gyvenimo faktais arba kad ir su sveiku protavimu, ir ar ras sau jis prielankumą platesnėj visuomenėj, nes čia aiškiai yra matomas pataikavimas laisvamaniams. Sulyg šių žodžių tėvynei vis vien kas tu nebūsi, ar bedievis, ar socijalistas, ar kitokis, by tik butumei geras tautietis. Tikėjimas nėra viešas dalykas, kuris reikalautų viešo, bendro visų rupinimosi. Tikėjimas prie tėvynės organizmo gali prigulėti, gali ne: aiškus separatizmas. Todėl kun. Tumas šaukia vien tik "Patria!" "Patria!"; ir toji Patria yra augščiausiu jo idealu. Toki kun. Tumo deviza labai patinka musų "pirmeiviams", nes nustojusiems tikėjimo, atsišalinusiems nuo bažnyčios šaukti "Deus et Patria" nepritinka, nepadoru; juk taip tiktai tešaukia "atžagareiviai". Bet tiek to. Aš negvildensiu čia tuo tarpu klausimo, ar socialistai, anarchistai, laisvamaniai gali buti gerais tautiečiais, ar ne. Pažvelgkime dabar į patį susiėjimą ir susiėjimo tikslą arčiaus.

Kadangi susirinko žmonių įvairių pažiurų, na, tai žinoma, neapsėjo labai ramiai: prie stalo buvo užtektinai užgauliojimų svetimų jausmų ir įsitikinimų. — Viskas atsibuvo "pirmeiviškai". Svečiai—nebuvėliai apsirėdę taip jau "pirmeiviškai. Kalbos prasidėjo taippat "pirmeiviškai" nuo atsiliepimo pirmiau į dailiąją lytį, kurios, nelaimė! buvo labai mažai, mažiau negu ketvirtoji dalis visų susirinkusiųjų. Padainuota porą duetų; ant galo vietoj lietuvių himno užtrauktas kvartetas: "Tu mergele, aš tave karštai mylėjau ir mylėsiu..." ar ką kitką. Per ištisą vakarą nebuvo matyti rimtumo, visi kaž ko lyg nusiminę, lyg butų stigę drąsos. Ant veidų ne buvo matyti tosios vienybės, santarvės, pasirįžimo bendrai veikti. Kiekviename žodyje, kiekviename pasijudinime matyti buvo dissonansias. Pažymėtina taip pat atvirumo stoka. Kalbos, nežinia dėlko, rodėsi šaltos, nors žodžiai, sakiniai saviesp gražus, turbut, kad nepaėjo iš širdies, ne iš įsitikinimo... Tankųs žvairavimaisi, raudonavimai, nedrąsus gestai — žodžiu, viskas lyg butų buvę, ot taip sau pro forma. Giliau, plačiau mastančiam, manau, tasis "pirmeiviškas" pasveikinimas arba susirinkimas išreiškimui garbės gerbiamiesiems svečiams ir noro neva bendrai veikti arba kad ir patsai, gal dar vienatinis savo rųšies lietuvių visuomeninio gyvenimo istorijoje, pirmutinis susiėjimas, gilių įspudžių nepadarė.

Duokim, tasai "bendras" darbas. Juk jis nėra niekuomi pamatuotas, tušti, galima sakyti, išsitarimai, daugiau niekas. Nesuprantu, **kokiu budu** galima bendrai dirbti ant tautiškojo dirvono tėvynės labui, jeigu mus visus skiria nuomonė. Kiekvienos partijos bei partijėlės nuomonė apie tėvynę yra kitokia, tėvynės reikalus kitaip supranta ir savaip kiekviena nori juosius aprūpinti. Katalikas apie tėvynę ir tėvynės reikalus supratimą turi tokį, bedievis arba socialistas kitokį, anarchistas vėl kitokį; na, tai kaip dabar bus? Katalikas darbuojasi ant tautiškosios dirvos ne pirmeiviškoj dvasioj, bet katalikiškoj; tautiečiai katalikai remia ir privalo remti "Saulės" draugijos reikalus, nes tai katalikiškai—tautiškoji organizacija, nes yra jau pripažinta, kad josios Lietuvoje veikimas tiks lingas, tiesiu keliu vedamas. Socialistai-gi ir kitokie laisvamaniai "Saulę" vadina juoda, tamsinančia, nes yra vedama daugiausiai kunigijos rūpesčiu ir triūsu ir katalikiškoj dvasioj. Bedieviai kad ir tie patįs socijalistai, vėl nori, kad iš mokyklų butų išmestas religijos mokymas, kad jaunuomene butų auklėjama jųjų dvasioj; katalikai gi suvis priešingai.

Tatai gi pasakykite man gerbiamieji "bendro" veikimo skelbėjai, kokiu būdu tasai jūsų veikimas arba darbas vykdinamas praktikon? Kaip galima bendrai dirbti, jeigu tarp mus minėtųjų dalykų supratime ir vykdinime yra didelis priešingumas? Atsiminkite, kad męs nenorime vien tiktai Lietuvos, bet męs norime **Katalikiškosios, tikinčiosios Lietuvos.** Visos musų pastangos yra atkreiptos taip, kad tąjį savo troškimą atsiekus. Visų pirma ant širdies mums guli siela ir sielos išganymas, paskui kūnas, jojo gerovė ir laimė; pirma Dievas kaipo paskutinysis žemiškosios musų pasiuntenybės tikslas, paskiau tiktai tėvynė kaipo antrinis tikslas. Musų gyvenimo ir veikimo deviza yra ne Patria—Tėvynė tiktai, bet Deus et Patria! — Dievas ir Tėvynė! Mums ne vis viena, į ką kas tiki ir kokių kas yra pažiūrų; musų sielai ir širdžiai artimiausias, brangiausias yra tasai, kuris kaip ir męs yra Rymo bažnyčios sąnariu ir tikru Kristaus mokslo pasekėju. Męs kovojame ir kovosime iki galo su taisiais, kurie su mumis kovoja pakol nepripažins musų teisybės teisybe!

Męs norime bendrai veikti netiktai Kristaus vynyne, bet sykiu ir ant tėvynainiškojo dirvono vien su taisiais, kurie jau yra vienodų su mumis pažiūrų, vienokios su mumis nuomonės apie tėvynės reikalus, taip jau ir apie josios esenciją; męs pagalios norime bendrai dirbti su taisiais, kurie vienaip supranta patį bendro veikimo tikslą!

K. R.

P. S. Prakilnus yra kunigo J. Tumo ir kun. Alšausko atvažiavimo į Ameriką tikslas — kuodaugiausiai sorinkti aukų švietimo reikalams arba geriau pasakius "Saulės" draugijai Kaune, kuri taisiais reikalais užsiima. Kaip visiems žinoma, "Saulė" daug jau yra nuveikusi: įsteigė nemažai mokyklų, mokyklėlių, 'Saulės' kursai jau daug pagamino dorų mokytojų, kurie platina su didžiausiu pasisekimu Lietuvoje apšvietimą. Laisvamaniai "Saulei" daro visokius užmetinėjimus, nori josios darbą sutramdyti, taip pat panašiai ir rusų valdžia darė visokias kliūtis, varžymus, tečiaus, ačiu, gabiam veikėjui, kunigui—patrijotui Kast. Alšauskui, ji vis smarkiau plėtojas. "Saulė" jau tiek turi visokių švietimo įstaigų, kad, norint į vieną vietą visos sutilptų, būtinai reikia namo už kokius 100.000 rublių. To dėl tuodu kunigu, kaipo veikliausiu, ir išrinkta rinkti aukų tokių namų pastatydinimui.

Mieli broliai ir seserįs! aukokime tiemsiems reikalams, kiek kas galime. Tuodu delegatu aplankys maždaug visas didesnes lietuvių kolonijas. Chicagos lietuviai vieni sumetė daugiau kaip du tūkstančiu dolerių. Beveik visi kunigai davė po 100 dolerių. Kun. Petraitis aprašė "Saulei" net savo astronomiškąją observatoriją už 8.000 dolerių. Neklausykite, jeigu kas sakytų, kad tai išnaudotojai, kad renka kokiems žemos vertės dalykams. Ne! Mūsų tos aukos eis prakilniausiam dalykui — musų brangiausios tėvynės—Lietuvos apšvietimui.

Viršui buvau palietęs kun. Tumo asmenį, parodžiau jo netaktiškumą, bet tasis netaktiškumas palieka netaktiškumu. Lietuvių visuomenė privalo tai gerai įsidėmėti.

K. R.

Siuomi pranešame visiemsj og męs atspaudeme išnaujo, TRUMPĄ KATEKIZMĄ, taigi kurie pirmiau reikalavote, tai dabar galesite gauti.

10 centu egzemplioris.

„Draugas", 314 E. Market str., Wilkes-Barre, Pa.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

KODĖL MĘS TYLIME?

Nors jau praėjo pora mėnesių nuo 26-to S. L. R. K. A. seimo, bet da neteko patėmyti organe nei vieno straipsnio, kuris maž-daug žadintų prie darbo musų organizacijos geresnius veikėjus. Tiesa, kartais męs rašome, rašome net perdaug, bet tik tada, kaip musų apkalbamas dalykas jau yra veikiamas, ... nuveiktas, arba kada užeina epidemija ginčų, ir tai daugiau asmeniškų, negu visuomeniškų. Toksai rašymas ne tik kad neatneša naudos, bet, priešingai — blėdį. Nors pastaraisiais metais, pasidėkavojant bešališkumui centro komiteto, visoki ginčai ir draug' su tuomi nemalonios organizacijai pasekmės tapo prašalinta, bet vis-gi męs negalime sakyti, kad pas mus jau viskas taip gerai, kad geriau nereikia. Kiekvienos draugijos likimas priguli nuo pačių narių; jeigu nariai rupinasi savo draugijos labu, ir kartas iš karto ar tai žodžiu, ar raštu atkreipia kitų atidą, tokia draugija auga, kaip skaitliumi narių, taip ir finansiškai. Bet kur **dvasiška** draugijos pusė neveikia, ten sustoja visoks judėjimas, ir draugija pasilieka žmogaus nebylio pavidale. Išdalies, tą galima pasakyti ir apie musų S. L. R. K. A. Daugiausiai yra kaltė užmetama "Draugui", kuris būk "mažai vietos suteikia S. L. R. K. A. reikalams".

Bet, man rodos, kad visa kaltė yra tai musų pačių S. L. R. K. A. narių, nes męs nesirupiname pripildyti organe S. L. R. K. A. skyrių. Organą męs nusamdome vien **kaipo laikraštį**, kuris turi buti redaguojamas atsakančioje musų organizacijai pakraipoje, bet męs nenusamdėme redaktorių, kuris, užvaduodamas mus, rašytų S. L. R. K. A. reikaluose, nes redaktorius tokias jau privilegijas turi prie Susiv., kaip ir kiekvienas narys. Tik tada galima kaltinti redaktorių, jeigu atmeta S. L. R. K. A. reikaluose raštus, kartais ir gan' svarbius. Bet, iki šiam laikui, da neteko patėmyti, kad 'Draugas' butų atsakęs vietos S. L. R. K. A. nariams, bei kuopų nutarimams; kiekvienas naudingas organizacijai raštelis buvo patalpintas nežiurint, kad kartais budavo "užvežta" ir pačiam "Draugui" (nekurių kuopų nutarimai prieš 26-tą seimą). Naudingiausi ir labiau pageidaujami Susiv. yra straipsniai agitatyviški, t. y. nurodantįs S. L. R. K. A. naudingumą ir raginantįs visuomenę prie prisirašymo. Man rodos, kad S. L. R. K. A. labu daugiausiai turėtų rupinties kuopų viršaičiai.

Jeigu tad, kiekvienas kuopos viršaitis (prezidentas bei sekretorius) parašytų į organą tik po vieną straipsnį į metus, tai mums nereikėtų girdėti užmetimų, kad "Draugas" nesirupina S. L. R. K. A. reikalais. Straipsniai turėtų buti ne keliantįs vaidus tarpe narių, bet suteikiantįs skaitytojui nora prigulėti prie S. L. R. K. A.

Kuopų viršaičiai! Suteikite daugiau gyvumo organizacijai žodžiais ar raštais, o išvysite netolimoje ateityje vaisius savo darbo!

M. P. Brazauskas.

Centro narių susirinkimas.

Rugpiučio 7 d. Wilkes-Barre atsibuvo centro valdybos susirinkimas. Visi centro nariai atvyko. Nutarta išmokėti porą posmertinių; nebepriiminėti aplikacijų be parašų kuopos viršaičių. Kai kurios kuopos atsiunčia aplikacijas ir pinigus be savo adreso ir jokio parašo. Tankiai buna klaidų: nėsant parašo nei adreso nežinia į ką kreiptis ir kas kaltas. Ir kiti smulkesni reikalai sutvarkyta.

60 kuopa S. L. R. K. A., Bayonne, N. J., 18 d. rugpiučio, 7-tą val. vakare ant P. Klimo, naujosios salės, 57 Prospect ave., laikys 'extra' susirinkimą, ant kurio visi kuopos nariai turi pributi. Taiposgi užkviečiami visi draugai, prigulintieji ir norintieji prisirašyti prie rengiamojo knygyno.

Komitetas.

Pilnųjų Blaivininkų Lietuvių Amerikoje Blaivininkų Sąjungos trečiamjam Seimui įnešimas.

1. Kadangi jokiu labu negali buti teisinga apdraudimo draugija, jei blaivininkai, pilniejie ir daliniai, už lygią ir vienodą pomirtinę, lygią ir vienodą pomirtinę, kadangi mums lietuviams užtenka vienos apdraudimo draugijos, kuri yra tuo tarpu R. K. L. A. Susivienijimas, nes visi blaivininkai, norintieji pomirtinės, gali pristoti Susivienijiman, męs, žemiaus pasirašusieji, norim, kad trečiasis Sąjungos Seimas nutartų visai išmesti pomirtinę, ir sugrąžinti lig šiol centran prisiųstus pinigus visoms kuopoms, arba viešai užklausti kuopų ant ko tuos pinigus apversti.

2. Kad nutartų, idant centro valdyba visuomet butų renkama vien iš pilnųjų blaivininkų; o atstovai Seimu, jei bus nepilnieji blaivininkai, idant jie tiktai tuomet turėtų balsą, kuomet bus svarstoma apie nepilnųjų blaivininkų reikalus.

3. Jei Seimas nenorėtų pristoti ant šitų mųs išlygų, męs vis tiek nepristosim ant to, kad du blaivybės laipsniu pasiliktų po lygiomis išlygomis.

Sąjungos L. A. Blaivininkų Dvasiškas Vadovas
Kun. P. Sajrusaitis,
Pirm. Adomas Tučkus,
Vice-Prez. J. Kovas,
Sekr. Pranas Gunas,
Iždininkas J. Pranulis,

Pajieškojimai.

Kas galėtų suteikti žinią apie Prancišką Žaliauskiutę, po vyru Kukienę. Meldžiu kreipties šiuo adresu:
Rev. S. Kučas,
1239a Ontario E.
Montreal, Canada.
Suteikiantis žinią apie ją gaus $5.00 dovanų.

Pajieškau
jauno vaikino vedimui krautuvės, mokančio angliškai, lenkiškai ir lietuviškai, dirbusio nors vienus metus krautuvėj. Alga sulyg jo gabumų. Atsišaukti į 'Draugo' Redakciją.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Senis, kurs tada stovėjo pas ugnį, riekdamas duoną, žiūrėjo tą pasityčiojimą, atsigrįžo ir nusikvatojo, lyg norėdamas parodyti, kad jisai žino, jog Oliveris tuoj' pabėgtų, jei tik galėtų.

— Gal norėtumei žinoti, ko tu ten eisi pas Sikesą, eh? — užklausė žydas, įsmeigęs in Oliverį savo akis.

Oliveris užkaitęs, nes suprato, kad senas vagis skaitė jo mintis, bet drąsiai pasakė, kad norėtų žinoti.

— Dėlko, kaip tau rodosi? — tyrinėjo Faginas, atremdamas jo klausimą.

— Aš nieko nežinau, tamista, — atsakė Oliveris.

— Ba! — tarė žydas, apsirikęs, ir nusikreipęs nuo Oliverio, kurio veidą buvo tyrinėjęs atidžiai.

— Pulauksi, kol pats Sikes tau pasakys.

Žydas matyt buvo labai suerzintas tuo, kad Oliveris neparodė jokio žingeidumo tame dalyke; bet ištesybės vaikiščias labai norėjo žinoti, tik sumišo nuo gudraus Fagino pažiurėjimo, ir nuo savo paties šiokio tokio dasiprotėjimo, — ir daugiau apie tai neklausinėjo.

Jis nei neturėjo daugiau progos, nes žydas buvo labai surūgęs ir nešnekus iki vakarui. Vakare gi rengėsi išeit.

— Gali žibint žvakę, — tarė žydas, padėjęs ją ant stalo. — Štai čia knyga, gali ją skaityti, kol neateis tavęs vesties. Labanakt!

— Labanakt! — atsakė tykiai Oliveris.

Žydas, eidamas pas duris, per petį žiurėjo ant vaiko. Staiga jis sustojo ir pašaukė vaiką vardu.

Oliveris atsigrįžo. Žydas pamojęs ant žvakės, liepė ją uždegti. Oliveris paklausė ir pastatęs ją ant stalo, pamatė, kaip žydas iš tamsaus kampo tėmijosi į jį, dručiai suraukęs skruostus.

— Sergėkis, Oliveri! Sergėkis! — tarė senis, pagrūmojęs jam ranka. — Jis šiurkštus žmogus ir jei sujudisi jo kraują, tai jis kraują gal pralieti. Kas tau išpuls veikti, nesakyk nieko, ir daryk, ką jis lieps. Įsitėmyk!

Padėjęs drūtą balsakirtį ant paskutinio žodžio, žydas palengva permainė savo susiraukusį veidą ant baisaus šypsojimo, ir linkterėjęs galvą, išėjo.

Seniui išėjus, Oliveris parėmė galvą ant rankų ir drubančia širdžia perkratinėjo tik ką girdėtus žodžius. Juo ilgiau jis mislijo apie žydo pasargą, juo mažiau suprato, ką ji reiškia. Jis negalėjo išrasti, kad nusiuntus jį pas Sikes'ą, išeitų kokios blogesnės pasekmės, kaip bebuvant čia, pas Faginą; ir ilgai pamąstęs nusprendė, kad jį išsiunko atlikti kokią nors paprastą vagystę, kol neatsiras vaikas, geriau atsakantis tam tikslui. Jis perdaug jau buvo pripratęs prie kentėjimų ir perdaug jau buvo nukuntęs toj' vietoj', kur buvo laikomas, kad taip labai apgailestauti ateisiančią permainą.

Kelias minutas jis buvo paskendęs mintyse; paskui sunkiai atsidusėjęs pataisė žvakę ir paėmęs knygą, kurią jam žydas paliko, pradėjo ją skaityti.

Išpradžių jis vartė lapus be atydos, bet užtikęs vietą, patraukusią jo žingeidumą, jis bematant įkniubo į skaitymą.

Buvo tai istorija didelių kriminalistų; jos suteršti lapai nešiojo pirštų ženklus nuo tankaus vartojimo. Čia buvo aprašyti tokie baisųs nusidėjimai, kad apie juos beskaitant kraujas stingo gisloso. Buvo papasakota apie paslaptingas žmogžudybes, atliktas nuošaliai ant nelankomų grįžkelių; apie kunus, įmestus į gilias duobes ir šulinius, kurie negalėdami jų laikyti, po daugel metų išmesdavo ant viršaus; kas taip įbaugindavo žmogžudžius, jog jie patįs prisipažindavo esant kaltais ir šaukėsi kartuvių, kad tik užbaigus sąžinės graužimus. Čia taipgi jis skaitė apie žmones, kurie nakčia begulint lovoje buvo gundomi baisių savo minčių, kurios galutinai juos privesdavo prie tokių kraugerinių darbų, kad juos paminėjus, žmogaus dirksniai traukesi ir sąnariai dreba. Baisųs tie aprašymai buvo taip teisingai ir gyvai perstatyti, kad net suteršti knygos puslapiai išrodė paraudonusiais nuo kraujų; ir žodžiai ant jų parašyti, rodosi, garsiai skambėjo ausyse, tarytum juos kugždėjo nugalabintųjų dušios.

Drebėdamas iš baimės, Oliveris užvožė knygą ir metė ją šalin. Paskui atsiklaupęs karštai meldėsi prie Dievo, kad jį apsaugotų nuo tokių baisių darbų; ir kad verčiau jis tuoj' numirtų, nekaip turėtų užaugti tokių baisenybių atlikimui. Išpalengvo jis nusiramino ir jau šaltesniu, nors tykiu ir nusiminusiu balsu meldė Dievo, kad jį išgelbėtų nuo dabartinio pavojaus, ir jei galima, kad toks našlaitis vaikelis, neturintis nei vieno mylinčio draugo, apturėtų iš dangaus kokią nors pagelbą, tai kad toji ateitų dabar, kada jis vienas, visų apleistas gyveno viduryje nuodėmių ir kaltybių.

Jau jis pabaigė savo maldą, bet vis dar buvo berymąs ant rankų, kaip štai jį prikėlė netikėtas beldimas.

— Kas čia? — sušuko vaikas, greit pašokęs ir pamatęs žmogystą, stovinčią pas duris. — Kas ten yra?

— Aš, tiktai aš, — atsakė drebantis balsas.

Oliveris pakėlė žvakę virš galvos ir pažiurėjo į duris. Tenai stovėjo Nancy.

— Pastatyk šviesą ant stalo, — tarė mergina užsigrįžus. — Ji man duria in akis.

Oliveris patėmijo, kad ji buvo labai išbalus, ir tyklai jos paklausė, ar neserga. Mergina puolė ant kedės, atgręžus nuo jo veidą, ir laužė savo rankas, bet nieko nesakė.

— Dieve man atleisk! — suriko ji po valandėlės. — Aš niekados to nesitikėjau!

— Ar tas atsitiko? — užklausė Oliveris. — Aš galiu

dus kriokiantį balsą, sunkiai gaudė kvapą.

— Nancy! — suriko Oliveris. — Kas tau yra?

Mergina ėmė draskyti savo drabužius ir trepsėti kojoms į grindis, bet ūmai susivaldžius, apsisupo skepeta ir sudrebėjo nuo šalčio.

Oliveris pamaišė ugnį. Prisislinkus su kede prie ugnies, ji pasėdėjo valandėlę, tylėdama. Paskui pakėlė galvą ir apsidairė.

— Nežinau, kas man kartais užeina, — tarė ji, lyg taisydama savo drabužius. — Turbūt dėlto, kad čia tokia troški, baisi stuba. Na, Nolly, brangus, ar tu pasirengęs?

— Ar man reiks su tavim eit? — užklausė Oliveris.

— Taip, aš atėjau nuo Bill'o, — atsakė mergina. — Tu turi eiti su manim.

— Kam? — paklausė Oliveris, trukdamasis atgal.

— Kam! — atkartojo mergina, pakėlus akis ir tuoj' jas nukreipus, vos tik jos susitiko su Oliverio akimis.

— Oh! ne ant blogo.

— Aš tau netikiu, — atsakė Oliveris, kurs atsidėjęs į ją tėmijosi.

— Kaip sau nori, — tarė mergina, mėgindama nusijuokti. — Tai ant blogo.

Oliveris galėjo patėmyti, kad jis turi nekurią valdžią ant geresnių merginos jausmų; ir jau buvo besvarstęs, kaip čia sujudinus jos gailestingumą, perstatant apverktiną savo padėjimą. Bet staiga per jo smegenis perėjo mintis, kad buvo dar tik vienuolikta valanda ir daug žmonių tuo laiku vaikščiojo ant gatvių; iš jų gal rasis nors vienas, kurs intikės jo pasakai. Taip apsvarstęs jis žengė pirmyn ir gana skubiai pasakė, kad yra pasirengęs.

Tas galvojimas ir jojo siekis neištruko nuo viešnios atydos. Jam pasakius, kad yra pasirengęs, mergina atsidėjusiai į jį pažiurėjo ir jos akyse sušvito supratimas, kurs parodė, kad ji atminė viską, kas perėjo per jo mintį.

— Tylėk! — tarė mergina priėjus arčiau ir parodžius į duris. — Tu negali nieko padaryti. Aš labai norėjau tau patarnauti, bet nieko iš to neišėjo. Tu apipainiotas iš visų pusių. Ir jei tu kada iš čia ištruksi, tai ne dabar.

Užgautas jos energija, Oliveris pažiurėjo jai į veidą didžia nuostaba. Išrodė, kad ji sako teisybę; jos veidas buvo išbalęs ir sujudintas, ir ji net drebėjo iš rimtumo.

— Jau sykį aš tave išgelbėjau nuo kankinimo, ir da išgelbėsiu, ir noriu gelbėti dabar, — tęsė ji garsiai tolian, — nes jei aš neapsiimčia tave tenai nuvesti, tai kiti butų su tavim daug šiurkštesni, nekaip aš. Prižadėjau jiems, kad tu busi tykus ir lėtas; jei nepaklausysi, tai padarysi blėdį sau ir man; ir gal busi mano mirties priežasčia. Žiurėk! Šitą viską aš jau dėl tavęs nukenčiau, ir tas taip teisinga, kaip dabar Dievas mato, ką aš tau rodau.

Ji greitai parodė savo kaklą ir rankas, sudraskytas keliose vietose ir labai skubiai kalbėjo toliau.

— Atsimink tą! Ir neduok man daugiau už tave nukęsti, bent dabar. Jei galėčiau tave išgelbėti, tai aš tą padaryčia, bet neturiu galybės. Jie tau nenori blėdies; ir ką lieps tau daryti, tai ne tavo kaltė. Tylėk. Žėdnas tavo žodis yra man smogiu. Duok man savo ranką. Skubink! Duok ranką!

Ji sugriebė ranką, kurią Oliveris instinktyviškai jai padavė, ir užputus žvakę, traukė jį paskui save žemyn. Durįs tapo greit atdarytos kasžinkeno, pasislėpusio tamso je; ir jiems išėjus, taippat greitai užsidarė. Karieta jau laukė. Tuo pačiu smarkumu, kurį parodė savo kalboje, mergina įsitraukė Oliverį į vidų ir užtraukė uždangas ant langų. Vežėjas neklausė, kur važiuoti, bet suplakęs arklį, paleido jį kiek tik įkabino, nelaukdamas nei akimirksnio.

Visu keliu mergina laikė Oliverį už rankos ir skverbė jam in ausis tuos pačius persergėjimus ir pamokinimus, kuriuos pirmiau buvo pasakius. Viskas tapo atlikta taip greit ir skubiai, kad vaikas vos spėjo atsiminti, kur yra, ir kaip čia pateko. Karieta tuosyk sustojo pas tuos pačius namus, kur žydas buvo atsilankęs pereitą naktį.

Per tą trumpą valandėlę Oliveris greit dirstelėjo ant tuščios gatvės ir šauksmas pagelbos jau kabojo ant jo lupų. Bet merginos balsas skambėjo jo ausyse. Ji tokiu sopulin meldė jo atsiminti, kad jis neturėjo širdies surikti. Jam abejojant, proga dingo, nes jis atsidurė namuose, ir durįs užsidarė.

— Eik šen! — tarė mergina, tik dabar paleidusi jo ranką. — Bill!

— Hallo! — atsakė Sikes, pasirodęs duryse su žvake. — Oh! tai geriausia šios dienos valanda. Eikit šen!

Tai buvo labai didelis pagyrimas ir labai širdingas užkvietimas nuo ypatos su tokiu karštumu, kaip Sikes. Nancy, labai tuo užganėdinta, širdingai jį pasveikino.

— Bulinus akis nuėjo namon su Tamu, — tarė Sikes, įsileidęs juos į vidų. — Jis turi eiti į darbą.

— Tai gerai, — atsakė Nancy.

— Ar jis ramiai užsilaikė?

— Kaip avinėlis, — atsakė Nancy.

— Man smagu tai išgirsti, — tarė Sikes, pažiurėjęs šiurkščiai ant Oliverio, — dėl jo jaunos puolenos, nes ji butų nukentusi. Eik šen, mažiuk: aš tau duosiu lekciją, kurią turi išmokti tuojau.

Taip užkalbinęs naują savo augintinį, p. Sikes nutraukė Oliverio mučę ir trenkė į kampą. Paskui paėmęs jį už peties, pats atsisėdo už stalo ir pastatė vaiką prieš save.

— Dabar pirmiausia: ar žinai, kas čia yra? — užklausė Sikes, paėmęs kišeninį pištalietą, kurs gulėjo ant stalo.

Oliveris atsakė, kad žinąs.

— Dabar žiurėk, — tęsė Sikes toliau. — Čia parakas, čia kulka, o čia mažas sklypas senos skrybėlės užkimšti vamzdžiui.

Oliveris suniurnėjo, kad žino tuos daiktus; ir p. Sikes labai švariai ir didžia atyda prikimšo šaudyklę.

— Dabar jis prikimštas, — tarė Sikes, pabaigęs darbą.

— [illegible] — atsakė Oliveris.

rankos ir pridėjęs vamzdį prie jo smilkinio taip arti, kad tas net dalytėjo, nuo ko vaikas neiškentė nekrutėjęs, — jei mums išėjus laukan, tu ištarsi nors vieną žodį, išskyrus jei aš pats tave užkalbėsiu, tai šitas šūvis be jokios pasargos atsiras tavo galvoje. Taigi, jei norėsi su kuo pasisnekėti, — sukalbėk pirmiau poterius.

Sudrutinimui savo žodžių, p. Sikes dirstelėjo labai šnairiai ir tęsė toliau: — Kiek aš žinau, čia aplinkui nėra nei vieno, katras perdang apie tave klausinėtų, kad ir tu to norėtum; taigi aš, po visų velnių, nereikalauju inti ant savęs rupesčio, kad tave persergėti dėl tavo paties gero. Ar girdi?

Trumpai kalbant, tu nori pasakyt, — tarė Nancy; kalbėdama labai karštai ir biskį susiraukus ant Oliverio, kad jis gerai įsitėmytų tuos žodžius, — kad jei jis tau priešįsis tam darbe, kurį tu nori atlikti, tai tu sulaikysi jį nuo pasakų, įsovęs jam į galvą; ir drįsi su juo tą padaryti, kaip ir su dangeliu kitų šiam reikėle pasielgi, — beveik kas mėnesis.

— Ot, taip, — patvirtino p. Sikes: — moters visados moka išdėstyti dalyką trumpais žodžiais, bene jei kada suteska, nes tąsyk viską pratęsia. Dabar, jam viską tą supratus, turėsime pavakarieniauti, kad šiek tiek prasnudus prieš pradėsiant.

Klausydama paliepimo, Nancy sparčiai užtiesė stalą ir išėjus ant valandėlės, bematant sugrįžo su uzbonu porterio ir avies galva; kas davė progą p. Sikes'ui kelissyk meiliai pasityčioti. Teisybę pasakius, tasai gerbiamas tamista, gal padirgintas laukiančiu jo darbu, buvo puikiam upe. To prirodymui jis bejuokaudamas išgėrė visą alų iki lašui; ir laike ištisos vakarienės neištarė daugiau, kaip keturiasdešimts keiksnų, pagal greitą apskaitymą. Vakarienei pasibaigus, — pigu suprasti, kad Oliveris neturėjo didelio ėdrumo, — p. Sikes išgėrė porą stiklų degtinės su vandeniu ir pargriuvo ant lovos, paliepęs Onytei, kad prikeltų lygiai kaip penkios, baisiai keikdamas ir grumodamas, jei to nepadarys. Oliveris, liepiant tai pačiai vyriausybei, nenusirėdęs atsigulė ant materaco, patiesto ant grindų. Mergina, pataisius ugnį, atsisėdo pas ją, pasirengus juos prikelti paskirtu laiku.

Oliveris ilgai neužmigo: vis lukuriavo, kad Nancy gal suras progą pakugždėti jam in ausį daugiau patarimų; bet mergina sėdėjo ir žiurėjo in ugnį, visai nepasijudindama, tik kelis kartus pakilo, kad užsukti liampą. Nuilsęs nuo lūkesčio ir liudėjimo, Oliveris antgalo užmigo.

Kada jis pabudo, tai stalas jau buvo užtiestas; ir Sikes kamšė visokius daiktus į kišenius viršutinių trinyčių, kurie buvo patiesti ant kedės, o Nancy ruošėsi apie pusryčius. Dar nebuvo prašvitę, nes žvakė vis da žibėjo, ir lauke buvo visiškai tamsu. Į langą barškino stambus lašai lietaus, ir dangus buvo tamsus ir apsiniaukęs.

— Nagi! — užgriovė Sikes, Oliveriui pakilus; — pusė po penkių! Apsisuk greit, ba negausi pusryčių, nes jau vėlu.

Oliveris neilgai rengėsi ir šiek tiek papusryčiavęs, ant šiurkštaus Sikes'o klausimo atsakė, kad jau pasirengęs.

Nancy, vos dirstėlėjo ant vaiko, užrišo jam po kaklu skepetaitę, Sikes gi davė jam ilgoką ploščių, užsimesti ant pečių. Taip apsirengęs, jis padavė vagiui savo ranką. Sikes grumodamas tik parodė jam šoniniam kišeniuje pištalietą, pagriebė dručiai ištiestą ranką ir atsisveikinęs su Nancy, išsivedė jį laukan.

Daėjęs iki durų, vaikas truputį atsigrįžo, tikėdamasis sugauti Onytės akis. Bet ji jau sėdėjo ant pirmesnės savo vietos ir žiurėjo in ugnį nekrutėdama.

XXI.

Žygis.

Buvo labai nelinksmas rytas, kada jie išėjo ant gatvės; putė vėjas ir smarkiai lijo; ir dobesiai išrodė sunkus ir lietingi. Nakties buta labai šlapios, nes ant kelio susirinko didelės balos ir takai buvo perpilni. Ant dangaus jau rodėsi pirmoji nublankus šviesa; bet ji tik labiau regratį apsunkino, nekaip palinksmino. Nublankus ryto aušra tik darkė šviesą, kurią davė liampos, nei kiek daugiau neapšviesdamos šlapių stogų, nei apytamsės gatvės. Nieks dar nesirodė toj' miesto dalyje, nes langinės dar buvo uždarytos ir gatvės, kuriomis juodu ėjo, buvo tykios ir tuščios.

Kada juodu pasuko į Bethnal Green kelią, diena jau gerokai pradėjo brėkšti. Daugelis liampų jau buvo užgesinta; keli vežimai iš kaimo nesparčiai ritosi Londono linkon. Šen ir ten karieta, visa aptaškyta purvynu, greitai pravažiavo pro šalį, o jos vežėjas prasilenkdamas uždrožė su rimbu nerangiam kaimiečiui, kurs pasukęs ne į tą šoną sugaišino pribuvimą jo į miestą visa ketvirčia minutos. Smuklės, apšviestos gazu, jau buvo atidarytos. Ilgailiui ir kitos krautuvės pradėjo atsidarinėti ir keletas žmonių pasirodė ant kelio. Čia vilkosi išsiskirstę kuopelės darbininkų, einančių darban; čia vyrai ir moters su žuvu pintinėmis ant galvų; čia vėžimėliai su daržovėms, vežimai, prikrauti mėsos, moteriškės su pieno kibirais; ir kitokios rūšies žmonės, kurie skubinosi į miestą su visokiais valgymo ištekliais. Jiems artinanties prie miesto, triukšmas ir judėjimas ėjo didyn, ir kada juodu traukė gatvėmis tarpu Shoreditch ir Smithfield, viskas susiliejo į vieną tolyginą riksmą ir virbėjimą.

Jau prašvito kiek tik galėjo prašvisti — iki kitai nakčiai; ir dėl pusės Londono žmonių prasidėjo triukšmingas rytas.

Pasukęs į Sun street ir Crown street ir perėjęs per Finsbury Square, p. Sikes pakeliui į Chiswell, užkliudė Barbican, iš ten perėjo į Lonlane, o paskui į Smithfield, iš kurios vietos buvo girdėtis triukšmas ir atbalsiai nesutinkančių šukavimų, kas viskas labai užėmė ir nustebino Oliverį.

„Draugo" Agentai.

Rev. J. Sutkaitis, 2112 Sarah st., Pittsburg, Pa.

K. Strumskas, 190 High st., Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas, Forest City, Pa.

T. Kizlevič Box 167, Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st. So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis, 1327 Rebecca st., S. S. Allegheny, Pa.

J. Bartoševičė, 4417 Marshfield ave., Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33, Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22, Swoyers, Pa.

J. Versiackas, 65 Davidson st., Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O. Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė, 349 Hamilton st., Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus, 1022 Bay st., Superior, Wis.

P. J. Miller, Lithuanian Store, Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas, 2422 W. 69th st., Chicago, Ill.

St. Petruškevičė, 223 E. 6th st., Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas, 415 Middle st., Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė, 329 River st., Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas, 1339 So. Canal St. Chicago, Ill.

Dom. M. Andrulionis, 65 Davidson st. Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116 Plymouth, Pa.

Julius Bukantas, 94 Blackstone st., Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas 185 Ames st., Brockton, Mass.

B. P. Miškinis, Box 124, 35 Arthur Montello, Mass.

F. B. Versocky, 257 So. 33rd st., So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šabas, Box 239, Lewiston,

Pr. F. Juškevičė, 131 Jackson st., Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas, 109 So. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis, 5447 S. Wood st., Chicago, Ill.

Kazys Matukevičė, 1742 Nay Aug st. Scranton, Pa.

...OTINĖLĖS'' SEIMAS.

Rugpiučio 2 d. bažnytinė salėje, No. 243 Roebling ..., Brooklyn, N. Y., atsili... ''Motinėlės'' metinis sei... ...s. Seime prisirašė prie I-... skyriaus kunigai: J. Mi... ...s, J. Židanavičius, M. Pan... ...uskas, J. Inčiura ir A. ...odis; prie II-jo skyriaus: ...K. Brusokas. Priimtos ...p-pat dovanos nuo p. A. ...utkausko, kun. T. Regulsi... ir kun. A. Jurkos po 5 ...l. Viso seime į geležinį ka...tolų įplaukė $70.00, į bėga...jį $61.00.

Nutarta palikti stipendiją ...noje 150 dol. metams ...askvos universiteto stu...entui Pr. Dovydaičiui iki ...l jis nepabaigs mokslo. ...ripažinta pašalpa sumoje ...0 dol. Peterburgo konser...atorijos mokiniui St. Šim...ai. A. Kulikauskui stipen...dijos pripažinimas atidėtas ...i kitų metų. P. A. J. Valan...čiunas ir kitų neinančių ...augštesnių mokslų jaunikai...čių prašymai atmesti. Nu...arta taip-pat atspausti iš...anjo 500 egz. ''Motinėlės'' ...konstitucijos. ''Draugas'' ...adarytas draugijos orga...n. Seniems sąnariams dova...notos užvilktos mokestis. Jie vėl bus pilnais sąnariais, jei užsimokės priderančias mokestis nuo 1 sausio 1910 m. Kiekvienas vyriausybės narys privalo atvykti pats į seimą. Jei to nepadarys ir neatsiųs pasiteisinimo, tai turės užsimokėti 25 dol. koros į ''Mot.'' bėgamąjį kapitolą. Seimas išreiškė padėką p. A. Rutkauskui už prisiuntimą 5 dol. dovanų ir p. J. S. Lopattai už sugrąžinimą 150 dol. į ''Mot.'' kasą (p. L. buvo trejus metus ''Mot.'' stipendijantu). Seime pasirodė, jog entuziazmas prie ''Mot.'' yra atsigaivinęs. Todėl galima tikėties, jog ta naudinga draugija turės kuošviesiausią ateitį. Jau kelinti metai, kaip ''Motinėlė'' šelpia vien talentuotus augštesniųjų mokyklų studentus. Dabartinis ''Mot.'' stipendijantas, p. Pr. Dovydaitis, jau yra atsižymėjęs mokslo dirvoje, ir už jo raštus eina platus ginčai lietuvių raštijoje. P. St. Šimkus rodo didelį kompozitoriaus talentą, nes, neskaitant pirmesnių kompozicijų, įstengė šią vasarą išleisti 20 lietuviškų dainų gaidas, savitai harmonizuotų. ''Motinėlė'', tikisi artimoje ateityje sušelpti daugiau talentų, bet ir pati reikalauja sušelpimo. Tai-gi, lietuviai, kas norite, kad apšvieta, mokslas ir dailė žydėtų Lietuvoje ir tarp lietuvių, rašykitės į ''Mot.'' ir remkite ją savo aukomis. Artesnius paaiškinimus suteikia sekretorius kun. A. Kaupas. Jo adresas:

Rev. A. Kaupas,
Pittston, Pa.

Redakcijai prisiusti laiškai.

Liepos 29, 1911.

Miels Tautieti:—

Kadangi mūsų tauta, kaip iš davsiškos, taip ir iš ekonomiškos (*l. Red.*) pusės žemiausiame randasi stovyje; kadangi aiškiai matosi, jog mūsų jaunuomenė žengia į ištautėjimo bangas neatsižvelgiant į savo tautos reikalus; kadangi mes, kaipo studentai, turėtumime buti mūsų žemesnių brolių vadovais, esame išsiblaškę po visus kampus be jokio susirišimo tarpe savęs ir negalime taip gerai apsirūpinti savo reikalais ir dirbti savo tautos labui, mes, mokiniai: J. W. Savage, Albertas Želvys ir K. Lukošius nusprendėm sukviesti visus [illegible] augštesnių įstaigų studentus į vieną ryšį, kad paskui bendromis spėkomis geriau galėtumime tautiškumą palaikyti, tobulinti literatūrą ir visas mokslo šakas, parūpinti stipendijo ir abelnai, broliškai paduoti ranką vienas kitam, kaip darbe, taip ir bėdoje bei reikale, ir t.t. Kviečiame tat visus žymesnius veikėjus, kad jie prigelbėtų mūsų sumanymą ir padėtų veikti toje dirvoje.

Suprasdami to viso svarbumą ir reikalingumą kviečiame Tamistą ir tikime, jog prisidėsite prie to švento darbo kaip žodžiu — patarimu, taip ir darbu—veikimu.

Tikėdami sulaukti prijaučiantį atsakymą, liekam su augšta pagarba

Kolegijos Studentai.

P. S. Adresuokite patarimus:—

Albert Želvis,
1034 Bank St.,
Waterbury, Conn.

Red. Prierašas. ''Draugas'' išreiškia užuojautą prakilniam sumanymui ir ragina savo skaitytojus šelpti kuo kas gali jaunus, bet pilnus norų studentus.

Kiekvienas žmogus privalo prižiurėti savo kuną ir mintį. Jis privalo jues mankštinti ir priduoti užtektinai energijos ir jiegų. Norint buti sveiku, reikia vaktuoti kiekvieną kuno apsireiškimą ir tuojaus jį gydyti, kad nedaleidus iki sunkiai ligai. Dėlei to privalo vartoti Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Bitter Vynopakol jausis visiškai sveiku. Šita gydynolė išvaro iš kuno visokius nečystumus, sustiprina apetitą, panaikina visokias pilvo nedagales, galvos skaudėjimą, vėmimą, gazus, širdies deginima, nervišką ir t.t. Gaunamas Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

TEO VALDYBOS ADRESAI.

Jonas Rikteraitis, prez.
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Mateušas Toluba, vice-prez.
1139 Wyoming ave.,
Exeter Boro, Pa.

Kazys J. Krušinskas, sekr.
457—17th St.,
Brooklyn, N. Y.

Pranas Burba, kasierius.
454—456 Main St.,
Edwardsville, Pa.
P. O. Kingston Station
Wilkes-Barre, Pa.

Kasos globėjai:

Juozas Vasiliauskas,
112 N. Greene St.,
Baltimore, Md.

266 Silver St.,
So. Boston, Mass.

Kun. V. Vizgirda, knygius
190 S. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kun. J. Dunčius, dvas. vad.
P. O. Minersville, Pa.

Sąjungos Liet. Vargoninin...kų Amerikoje vyriausybės adresai.

K. Strumskis, prez.
190 High St.,
Brooklyn, N. Y.

P. Grajauckas, vice-prez.
Paca & Saratoga St.,
Baltimore, Md.

J. Stulgaitis, kasierius,
40 Sylvanus St.,
Wilkes-Barre, Pa.

A. Gudaitis, sekretorius,
P. O. Box 73
Silver Creek, Pa.

Tikras Lietuviškas Agentas.

Malonus vienguešiai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėt lengvą kelionę Lietuvą, tai kreipkitės tiesiog pas G. ...ntį, nes jisai yra visiems žinomas ...ip geras prietelis dėl visų. Teipgi ...ikuodame šipkortes ir siunčiame pi...ngus į visas šalis.

GEO. BARTAŠIUS,
Agentas,
... W. Broadway, So. Boston, Mass
... Broome str., New York City.

Dr. O'Malley, Specialistas.

RUPTURA

...ydyta greitai, be pa...jaus ir ant visados.

Be peilio ar operacijos.

Daugai numesti ant visados.

Visiškas gvarantuotas išgydi...as rupturos (abiejų lišių), senų ...jaunų nepaisant, kaip ilgai ser...ie, gydau be peilio.

Dr. O'Malley naujas spasabas ...ėlimo yra visai nepavojingas, ...e plaustimo, be skausmo, be ope...acijos, be atsitraukimo nuo už...imimo.

Nereikia jokių diržų kada išgy...u. Gvarantuoju užganėdinimą. Dėkingi žmonės prisiuntinėja ...ėkavones kas dien. Suvirš 500 ...monių išgydžiau praeitą metą.

Dr. Alex. O'Malley

158 Washington St.,
WILKES-BARRE, PA.

Kur lietuviškai ir lenkiškai su...albama ir susirašoma.

Suviršum 30 metų daktaravi...o. Mieste Wilkes-Barre mūsų ...aunas ofisas. Prisiųsk 2c. mar...e, o gausi knygutę apie rupturą ...ykai.

Wilkes-Barre Mine Drill Co.

Mes padirbame visokios rūšies tulžes. Jeigu nori sučėdyti darbo ir laiko, reikalauk

Pepky's nauje patento pype mašinos,

257 E. Market st.
Wilkes-Barre, Pa.

Pasinaudokite!

Turime atspaudę šv. Rožančiaus tajemnyčias. Penkiolika tajemnyčių kainuoja 10 centų. Kalbantieji rožančių tepasirupina parsitraukti tajemnyčias. Adresuokite:

''Draugas''
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Trejcės, gali gauti pas mus visada. Mes išdirbame ir reikalaujantiems pasiunčiam porą ant pažiuros.

Mrs. A. Smailienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

NUSISKUNDIMAS.

Varguoli lietuvi! Koks tavo paskyrimas?
Tik vargti ir kentėt ir jungą vilkt kitų?
Kur gauni tu jiegų, iš kur kantrybė imas,
Kantriausias, tu, visų paniekintų tautų?

Tėvynėj' svetima ranka tave slogina,
Ir kalbą nor išplėšt iš sopančios burnos.
Tu žiuri su skausmu į žiauryjį kaimyną,
Kurs tyko su ginklu už tavo priemenios.

Ir žemės prigimtos kaimynai tau pavydi,
Kurią skalsiu palaistai prakaitu kasdien,
Kad dirvos gabalą atėmus tau nedidį,
Visi nenaudėliai susitarė išvien.

Kad kalbą ir tėvynės meilę tau išplėšus,
Vaikams jie skelbia mokslą svetimoj' kalboj',
Draugais jiems liep' vadint didžiausius tavo prie-
Marina jų sielas svaiginančioj globoj'. (šus,

Vieni tau įkalba prisiimt sau už tėvynę,
Kur erelys dvigalvis slankioja žiaurus,
Kiti su prievarta tau kala prisimynę,
Kad lystumei į balto erelio nasrus.

Nuo vieno tik dalyko jie tave apdraudžia,
Ir to tau neatleis ant amžių, niekados,—
Jie vargšą lietuvį už tai labiausiai spaudžia,
Kad nori but sunum tėvynės Lietuvos!

Bet gal užšvis ir tau giedri dienos saulelė
Ir vėjai debesius miglotus išblaškys.
Į kruvą susitelks tvirtų sunų saujalė
Ir kalbą prigimtą, kaip reikia palaikys!

J. K.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje dieginais sope gala gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas ištikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalįs ilgą vargą jeigu umai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonkutę. Platus nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant **Inkaro** ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Pilos yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c

Gali išgelbeti gyvasti.....

Vidurių skaudėjimai, sunkumas, piaustymas, vidurių sukietėjimas arba paliuosavimas, malimo bervarkė — tai paprasti negalavimai šiuo metų laiku. Tame yra pavojus, bet pagelba greita, jeigu turi po ranka

Severos Vaistai nuo paliuosavimo

Smagus palengvinimas ir greitas pasveikinimas jį suvartojus. Atidėliojimas gali reikšti mirtį.

Parsiduoda aptiekose. Kaina 25c. ir 50c.

Kuomet Pilvas reikalauja pagelbos

Pasako tau šie apsireiškimai:

apetitas silpnas arba visai neturi jo,
malimas šlubuoja,
kenti galvos skaudėjimą, atsirugimą ir žaksėjimą
turi skaudėjimus ir sloginimą.

Tokiame padėjime gelbsti

Severos Rugštis Pilvui

Yra tai sykiu vaistas ir pastiprinimas
Sugrąžina apetitą
Sustiprina pilvą
Pagelbsti valgio priėmimui ir jo sumalimui
Visados išeis ant sveikatos ir priduos jiegų

——Kaina $1.00——

VISUR PARSIDUODA APTIEKOSE.

Reikalauk tik Severos Vaistų ir sakyk ''Ne'', jeigu pardavėjas duos ką kitą. Teisingas gydytojo patarimas kiekvienam UŽDYKĄ.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Márket ir Hancock Sts.

WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pinigus ant sučėdyjimo nuo dolerio ir augščiau.

Siunčia pinigus in visas svieto šalis.

Atidaru nuo 9-nių iš ryto iki 3-jų po pietų; subatomis— nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų ''Accuratus'' laikrodėlių **tiktai už $5.75 žodną.** Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninką naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, **gvarantuoti ant 20 metų.** Tikrai gražus laikrodėliai negeda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai musų pasiulymas: Mes nusiųsime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurėjimo. Jei nepatiks, sumokėsite nei centa. Mes rizkuojame viską. Auksinis grandinėlis dusiasi dykai su laikrodėliu. Adresas:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 206, CHICAGO, ILL.

ŽMONĖS, KURIE NIEKAD DAUGIAU NEPADARO, NEGUT GAUNA UŽMOKĖTI, NIEKAD NEGAUNA DAUGIAU UŽMOKĖTI, NEGU UŽSIPELNO.

Ir drapanų pardavėjai, jeigu niekad daugiau neduoda, negu jiems užmoka, pasilieka paskutinėje eilėje žmonių nuomonėje ant visados.

Mano **pasekmė** Wilkes-Barre ėjo sykiu su mano **noru** duoti geresnius negu paprasta siutus už mažiau pinigų.

MAŽAS PAVYZDIS TO, KĄ PADARO ŽEMESNĖ RANDA ANT ANTRO AUGŠČIO!

122 puikus mėlynos serge, puikiausiai pasiuti ir gerai guli; niekad pirma neparsidavė už mažiau, kaip $20 ir $22. Mano kaina

$15.00

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS.

Ar reikalauji pasidrutinimo?

Jei taip, tai nėr nieko geresnio kaip Stegmaier'o

Porteris

Puikus gėrimas, sveikas ir skanus.

Męs padarom jį išimtinai šeimynų vartojimui. Kad neapsigautumėt, musų vardas yra ant kiekvienos bonkos.

Pasiklausk gydytojo apie jį.

Puskvortinėse bonkose 50c. už tuziną. Mažesnėse bonkose 30c. už tuziną.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.
Wilkes-Barre, Pa.
Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu $165.000.00.

Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
iždininkas.

Mandagus patarnavimas.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS	**$375,000,00**
Perviršis ir nepadalyta nauda	**490,000,00**

Už sudetus pinigus moka 3-čią **nuošimti.**

WM. S. Mc. LEAN, President.
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

Užsirašykit
„DRAUGĄ."

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Iždirbejas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daitai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai. sportiniai ir naminiai daiktai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
29 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nnošimčiais
$190.000.00.
Sudėtu pinigu
$700.000.00.

Męs vedame visokį legališką biznį.

Musų bankoje galima susikalbėti: lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kurių skaitytojų prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutinis. Siunčiant pinigus, čekius, arba "Money Order", siuskite ant adreso:

"DRAUGAS",
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 87.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.
Jonas S. Lopatto
47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Bare, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigu ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

First National
BANK,
PLYMOUTH, PA.
UŽDĖTA 1864.

KAPITOLAS	**$100.000.00.**
PERVIRŠIS	**$250.000.00**

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.
Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryte iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10tos iš ryte iki 5-tai valandai vakare.

Adolf Blau,
Union Ticket Agency,
303 Lackawanna Ave, Scranton, Pa.
Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškų knygų visokiose kalbose.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

Bell Telephone, Dickinson 3753

Dr. Ignotas Stankus

Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphi

įrengė ligonbutį ir klyniką su laboratorija Philadelphijos mieste. Tame pačiame name įrengė savo locną aptieką, kurioje randasi naujo išradimo geriausi vaistai

PASARGA: Mano ligonbutyje ir klinikoj turiu po savo priežiura svetimtaučiu daktarus specijalistus pagelbai prie operacijų ir pavojingų ligų. Pas mane visi ligoniai išsigydo ir pasilieka sveiki. Vaistus siunčiu ir į kitus šteitus ir į visas šalis.

Gydau Visokias Ligas.

Su sena ir nauja metoda su chemiškais ir medicinos gyduolėmis, su vandeniu (hydrotherapy), kraujo skystimu (serotherapy), su mokslu psychologijos (psychotherapy), kaip tai žodžiais, nurodymu, atkreipimu atydos ir tt. Gydau su elektra (electrotherapy), X—ray (šviesa, permatanti visą žmogaus), greita elektra (hyfrequency) Galvana elektra, Paradejaus elektra ir kitomis suvienytomis elektremis. Darydamas operacijas išgydau visokias organiškas ligas, kurių negalima išgydyti vaistais ir kitais prietaisais.

Šitas paveikslas parodo, kaip Dr. I Stankus su pagelba elektros šviesos (X—ray) permato visą žmogaus kur ir atrauda pavojingas ligas.

Turiu įsitaisęs savo locnas elktra gydymo mašinas.

Visi sreganti kreipkitės prie daktaro STANKAUS asabiškai arba laiškuose užganėdinti nes jis gydo pasekmingiausiai visokes ligas ir daro visokes operacijas savo locnam ligonbutyje. Daktariškę rodą su teisingais patarimais duoda DYKAI, — ypatiškai par telefona ir par laiškus beskirtumo kaip toli gyvenat; Amerikoje, Kanadoje, Angliloje ir kitose šalise svieto.

DR. IGNATIUS STANKUS
1220 So. Broad St., Philadelphia, P

Valandos ofico: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 6 iki 8 vakar
Nedėldieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

The BENEFICIAL SAVINGS FUND SOCIETY

1200 ir 1202 CHESTNUT STREET,
PHILADELPHIA, PA.
Uždeta 20 dieną Balandžio 1853 metuose.
Nuošimtis 3.65 metams.

PAMATINIS KAPITOLAS — trylika milijonu doleriu.
SUDĖTU PINIGU — vienuolika ir tris čvertis milijono doleriu.
PERVIRŠIS — vienas ir viena čvertis milijono doleriu.
Depozitoriu suviršum trylika tukstančiu asmenu.
DEPOZITUS PRIIMAME PER LAIŠKUS.

IGNOTAS J. DOHAN, Prezidentas.
ANDRIUS J. KEEGAN, Vice-prezidentas.
ALFRED J. MURPHY, Sekretorius ir Kasininkas.
ANTANAS HURST, Esq., Patarejas.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NUO STRĖNŲ SKAUDĖJIMO, DEGIMO KRUTINĖJE, GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS, UŽSISALDYMO, NEURALGIJOS; NUO GERKLĖS SKAUDĖJIMO,

MEALUNGIO SKAUSMO KRUTINĖJE NUO PATRUKIMO AZMA ARBA DUSULIO ŠTYVUMO SPRANDO SKAUDĖJIMO SONUOSE RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligoms, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekviename didesniame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykitė reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovana kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina $1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

IŠĘJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI VAIZDELIAI VARDU

„Degtine" ir „Katrute."

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti
„Draugo" Spaustuveje.

Lietuviškuju Šv. Kazimero Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama, muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja $2.15 persi untmui.

Adresas:
REV. S. PAUTIENIUS,
Mahanoy City, Pa.

PIRKITE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES

PO VARDU

„Naminis Vaiku Auklejimas"

IR

"Katekizmas Apie Alkoholiu."

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis insteigimui našlaičiu prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

Wilkes-Barre
Deposit & Savings
BANK,
71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas	$150.000
Perviršis	$450.000
Depozitai	$2.625.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu. subatomis nuo 9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

GLENON'S

Alus *Isz Pittstono* *vertas*

Gerimo.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra atsibuklinga ir aiusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gai atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uzsuodijima krauja arba sypili, nubiegima siekios, patrotitu atypribe, pučkus ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotitu atypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusies ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, nauji igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygra, gal buti išgidomas sava namuose privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj išgyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specijaliskuo lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums žendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1. 905 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejima, aš norieciau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vena jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokiu torielku, bliūdu, stiklu, puodu, liampu ir visokiu virtuvei reikalingu daiktu. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

"DRAUGO"

SAPUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA
ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS
KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE
"DRAUGAS"
314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Honover Brewing Co.
Grynas
Elius, Alus ir porteris.
TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą, Jusų tautiečio išdirbamą. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvilėj.

Call Mahanoyville, Mocanaqua ir Pennsville

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

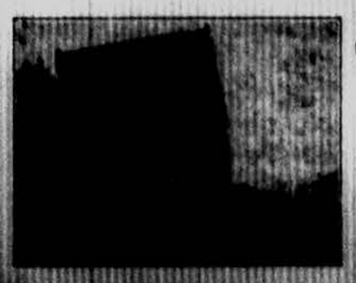

Geriausi Importueti ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t.t. 454—456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės.

EDWARSDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 5041.
Bell telefonas 5204-R.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu ir visokiu reikalingu daiktu draugijems ir nrkiestroms, uždėta 1887 m. Dirbame teipgi vėliavas, sukardas, arnotus, kapas ir t. t. Reikalaukite ilistruoti kataliogu.

1520 N. 4 gatve
PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone
4058 n. KENSINGTON.